

E. Dennett

*Výklad
knihy
Ezdrášovy*

ŠÍŘENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

www.sirenipismasvateho.cz

2016

Obsah

ÚVOD.....	5
KAPITOLA I.....	6
KAPITOLA II.....	9
KAPITOLA III.....	14
KAPITOLA IV.	24
KAPITOLA V.	28
KAPITOLA VI.	33
KAPITOLA VII.	41
KAPITOLA VIII.	45
KAPITOLA IX.....	50
KAPITOLA X.....	56

ÚVOD

Ezdrášova kniha popisuje důležité období v Božím jednání s Jeho izraelským lidem. Ačkoliv od skončení událostí líčených v 2. knize Paralipomenon uplynulo 70 let, je naše kniha přece jejím pokračováním, neboť čas se nepočítá v obdobích, kdy Židé jsou ve vyhnanství ze zaslíbené země. Ztratili vše svými hříchy a odpadlictvím a Bůh poslal Nabuchodonozora, aby je uvedl do kázně, zničil Jeho dům, který Jeho lid zneuctil a poskvrnil, odvedl je do zajetí do Babylona a „*aby se naplnila řeč Hospodinova skrze ústa Jeremiášova, dokud země neužila sobot svých*“ (2. Par. 36,21).

Nemohlo být nic smutnějšího než zápis o zničení Jeruzaléma a o skončení království svěřeného do odpovědnosti lidským rukám, kromě ještě hroznější zprávy o obležení a dobytí Jeruzaléma Titem brzy po začátku křesťanské éry. Boží trpělivost byla všemožně vyzkoušena. Bůh ve své shovívavé milosti snášel pyšnou vzpouru svého lidu; váhal s bolestným srdcem, tak jako Spasitel, když byl na této zemi, vydat město, které bylo výrazem královské milosti; posílal k nim své posly, „*ráno vstává a posílaje, protože se přívětivě měl k lidu svému a ku přibytku svému; posmívali se poslům Božím, pohrdali slovy Jeho a za svůdce měli proroky jeho, až se rozpálila prchlivost Hospodinova na lid jeho, tak, aby nebylo uléčení. I přivedl na ně krále kaldejského,*“ atd. Meč Jeho spravedlnosti tudíž dopadl na Jeho provinilý národ, neboť jejich hříchy byly dokonce větší než hříchy Amorejců, které Bůh před nimi vyhnal (viz 2. Král. 21,11). Boží trůn na zemi byl od nynějška přenesen do Babylona a započaly časy pohanů, které trvají doposud a budou trvat, dokud Kristus sám nezřídí svůj trůn, trůn svého otce Davida (viz Lukáš 1,32,33; 21,24). „*Lo-ammí*“, „*ne Můj lid*“, (a proto Bůh nikdy v těchto knihách z doby po zajetí, jakkoliv o Židy pečuje, přece je nenazývá svým lidem), bylo tak proneseno nad vyvoleným národem a oni vstoupili na strastiplnou cestu zajetí a vyhnanství pod soudní mocí ruky svého Boha.

Nyní však, když začíná Ezdrášova kniha, bylo naplněno oněch sedmdesát let vyhnanství, předpověděných prorokem Jeremiášem, a Ezdráš ve spojení s tím zaznamenává Boží skutky k naplnění Jeho jistého a věrného slova; a charakter těchto skutků vysvětluje Boží vztah k Jeho lidu za dob pohanů a do jisté míry i zvláštnost tohoto oddílu Písma spolu s knihami Nehemiáše a Ester. V těchto knihách nevidíme už Boha činně zasahujícího do záležitostí svého lidu, ale pracuje jakoby za scénou a zároveň uznává nový pořádek, který sám zřídil, používaje pohanských panovníků, kterým svěřil pozemská

žezla k vykonání svých cílů.

Když toto budeme mít na paměti, porozumíme lépe této knize při jejím studiu. Kniha se dělí na dvě části: prvních šest kapitol zaznamenává návrat zajatých na povolání Cýrovo a stavbu chrámu, další čtyři posílání samotného Ezdráše.

KAPITOLA I.

V této kapitole máme dvě věci – povolání krále Cýra a odpověď na ně ze strany lidu, spolu s výčtem „*nádob domu Hospodinova, které byl pobral Nabuchodonozor z Jeruzaléma a dal je byl do domu bohů svých*“ (v. 7), a které nyní Cýrus navrátil těm zajatým, kteří se chtěli vrátit do Jeruzaléma. První verš odhaluje roušku kryjící zdroj moci, která působila tehdy i skrze všechny následující události této knihy k naplnění Hospodinových cílů: „*Léta prvního Cýra krále perského, aby se naplnila řeč Hospodinova skrze ústa Jeremiášova, vzbudil Hospodin ducha Cýra, krále perského, který dal provolati po všem království svém, ano i rozepsal*“ atd.

Zastavme se na chvíli a všimněme si, jak Pán, ať už věci navenek vypadají jakkoli, má srdce všech lidí ve svých rukou a obrací je tam, kam chce; jak si používá lidí všech postavení jako nástrojů rady své vůle. Zmínka o Cýrovi nás vede o krok zpět; „*Kdo,*“ praví prorok Izaiáš v Hospodinově jménu, „*vzbudil od východu spravedlivého, povolal jej, aby Ho následoval, podmanil mu národy,*“ atd. (41,2). A opět: „*Kterýž dím o Cýrovi: Pastýř můj, neboť všelikou vůli mou vykoná, a řekne Jeruzalému: Zase vystaven bud', a chrámu: Založen bud'.*“ (44,28) Toto proroctví bylo vysloveno dávno předtím, než byl Jeruzalém vyvrácen Nabuchodonozorem, a nejméně sto let předtím, než byl Jeremiáš povolán ke své prorocké činnosti, takže nám ukazuje, jak Boží oko a srdce je stále upřeno na Jeho lid a jeho zájmy, a jak veřejné události světa, vznik a pád říší, příchod mocných dobyvatelů atd. jsou jen nástroje v Jeho ruce, nástroje Jeho moci, kterou působí prostřednictvím vlád světa, aby naplnil své cíle vzhledem ke svému pozemskému lidu. Jak klidné mohou tedy být Boží dítky uprostřed politických zmatků a třenic! Takto Bůh označil Izaiášovými ústy, dvě stě let před událostmi, které se vypravují v naší kapitole, svou vyvolenou nádobu ke znovuzřízení svého lidu a k vybudování svého chrámu v Jeruzalémě. Uplynulo jedno století a Jeremiáš prorokoval v posledních dnech království, střídavě varoval a úpěnlivě prosil svůj lid – varoval

před jistotou blížícího se soudu a prosil je, aby činili pokání a ponížili se před Bohem, jehož hněv vyvolali svou bezbožností a pošestilostí. Tehdy právě řekl: *„I bude všecka země tato pustinou a pouští, a sloužiti budou národové tito králi Babylonskému sedmdesát let. Potom pak po dokonání sedmdesáti let trestati budu na králi Babylonském a na tom národu, dí Hospodin,“* atd. (Jer. 25,11.12). A dále: *„Takto zajisté praví Hospodin: že jak se jen vyplní Babylonu sedmdesáte let, navštívím vás a potvrdím vám slova svého výborného o navrácení vás na místo toto.“* (Jer. 29,10) Nejdříve tedy byl Kýrus označen dlouhá léta před svým narozením na tento svět, a potom po dalším období Jeremiáš, když oznamuje blížící se zajetí lidu, ohlašuje přesnou dobu trvání jejich vyhnanství.

Je zde však ještě jiný nástroj, který se v této kapitole neobjevuje, který, jak se Bohu zalíbilo, byl ve spojení s Ním k vykonání Jeho úmyslů milosti a požehnání vůči Jeho lidu.

V Danielově knize čteme: *„Léta prvního králování jeho“* (tj. Dareiova) *„já Daniel porozuměl jsem z knih počtu let, o nichž se stalo slovo Hospodinovo k Jeremiášovi proroku, že se vyplní zpuštění Jeruzaléma sedmdesátého léta. A obrátil jsem tvář svou ku Pánu Bohu, hledaje ho modlitbou a pokornými prosbami, v postu, v žíní a v popele.“* (Dan. 9,2.3) Bůh promluvil slova o znovuzřízení svého lidu a postaral se o nástroje k tomu; a přesto, co vidíme? Jeden ze zajatých, který byl odveden do Babylona, prorok Daniel, objevil, nikoliv zvláštním zjevením, nýbrž trpělivým studiem Jeremiášových spisů, že Bůh pro *„zpuštění Jeruzaléma“* určil období sedmdesáti let.

Spoléhaje na toto neklamné slovo, oddal se modlitbě a postu, kořil se před Bohem, vyznáváje hříchy svého lidu a čině pokorné prosby o naplnění Jeho vlastního slova. *„Ó, Pane,“* řekl, *„podle vší tvé dobrotivosti nechť se, prosím, odvrátí hněv tvůj a prchlivost tvá od města tvého Jeruzaléma, hory svatosti tvé; neboť pro hříchy naše a pro nepravosti otců našich Jeruzalém a lid tvůj v pohanění jest u všech, kteří jsou vůkol nás. Nyní tedy, ó Bože náš, vyslyš modlitbu služebníka svého, a pokorné prosby jeho, a zasněť tvář svou nad svatyní svou spuštěnou, pro Pána.“* (Daniel 9,16.17) Když se Daniel takto ztotožnil se stavem svého lidu a byl v obecenství s Božími myšlenkami, měl nevýslovnou výsadu, že se směl stát přímluvcem pro Izrael a pro naplnění Božích zaslíbení. Jeho modlitba byla slyšena (verše 21.27), a tak poznáváme, že Bůh ve své milosti dovoluje svému lidu poznávat své myšlenky a být ve spojení s Ním při naplňování Jeho úradků k Jeho slávě.

Všechno tedy nyní bylo hotovo; dílo přípravy bylo dokonáno. V souhlase s Izaiášovou předpovědí byl povolán „*spravedlivý od východu*“, aby panoval nad pohany, a skrze něho mělo přijít uložené vysvobození. Je tedy zaznamenán další skutek – „*Hospodin vzbudil ducha Cýra, krále perského*“, a důsledkem toho je toto svolání: „*Toto praví Cýrus, král Perský: Všechna království země dal mi Hospodin, Bůh nebeský, a on mi poručil, abych mu vystavěl dům v Jeruzalémě, který jest v Judstvu. Kdo jest mezi vámi ze všeho lidu jeho, budiž Bůh jeho s ním a nechať jde do Jeruzaléma, kterýž jest v Judstvu, a staví dům Hospodina, Boha Izraelského, toho Boha, který jest v Jeruzalémě. Kdož by pak zůstal na kterémkoliv místě, kdež jest pohostinu, lidé místa jeho ať mu pomohou stříbrem a zlatem, statkem i zvířaty, mimo oběti dobrovolné k domu Božímu, který jest v Jeruzalémě.*“ (Ezdráš 1,2–4)

Zde jsou oznámeny tři věci: pověření, které dostal sám Cýrus, pokud jde o Hospodinův dům; dále jeho královské povolení komukoliv ze Židů, aby stavěl v Jeruzalémě chrám, a konečně výzva těm Židům, kteří by zůstali na jeho panství, aby měli obecnství v dobrovolných obětech s těmi, kteří odejdou.

Zbytek kapitoly je věnován účinku, jaký vyvolalo toto prohlášení. Pravíme „účinek prohlášení“, ale čtenář si jistě povšimne toho, že to byl Ten, kdo vzbudil Cýrova ducha, jenž vzbudil i ducha těch, kteří se dobrovolně nabídli k budoucímu slavnému a svatému dílu. Všimněme si ještě dvou nebo tří podrobností. Je především důležité zdůraznit, že přední z čeledi otců, kteří se nabídli k práci, byli z pokolení Juda a Benjamin. Byli tam také Levítové, ale ti se nepočítali za pokolení, protože „*nemělo pokolení Lévi dílu a dědictví s bratřími svými, neboť Hospodin jest dědictví jeho*“ (viz 5. Mojžíšova 10, 8.9). Z uvedeného oddílu a z jiných míst je jasně patrné, že jen tato dvě pokolení byla navracena, třebaže snad tam byli i jednotlivci z jiných pokolení. Proto Kristus, když se narodil na tento svět, byl představen k přijetí jen pokolením Juda a Benjamin; a jelikož Ho zavrhl, pak oni a jedině oni ze všech dvanácti pokolení projdou hrozným utrpením, „*jakého nebylo od počátku světa až do té chvíle, aniž kdy bude,*“ které bude důsledkem příchodu a moci antikrista v Jeruzalémě. Z téže příčiny desatero pokolení nebude shromážděno a navraceno před zjevením Páně ke spasení ostatků v zemi. (Viz Zachariáš 14; Ezechiel 20,33.44; 34; Jeremiáš 31,6–14.)

Dále působil Bůh v srdcích sousedů těch, kteří se zasvětili dílu domu Páně, neboť „*dobrovolně obětovali*“ podle znění svolání ze svých statků, pomáhajíce jim nádobami stříbrnými a zlatými atd. A konečně projevil sám Cýrus zájem o toto dílo na důkaz toho, že i jeho srdce bylo dotčeno Boží mocí, tím,

že navrátil chrámové nádoby, které Nabuchodonozor odnesl z Jeruzaléma a uložil v domě svých bohů (viz Daniel 5,14); ty vyčetl Sesbazarovi, knížeti judskému (Ezdráš 1,6–11).

Takto máme v této kapitole všechny známky skutečného Božího díla. Ve všem bylo dosaženo shody srdcí a předmětu ať u Cýra, bez jehož povolení by se zajatí nemohli vrátit, nebo u předních z čeledí otců z pokolení Juda a Benjamin, kterých bylo zapotřebí k vlastnímu dílu stavby; nebo konečně u těch, kteří zůstali a kteří měli svými dobrovolnými oběťmi obecenství se svými bratry a přispívali na nutné výdaje. Nebyla žádná předchozí shromáždění, projednávání a dohody, nýbrž jednota srdce a úmyslu byla způsobena jediné působením Pána na srdce všech stejně. Toto právě vždy odlišuje Boží dílo od lidského a je jistým důkazem činnosti Božího Ducha. Každý potřebný nástroj tudíž přichází ve správný čas, neboť dílo je Boží a musí být vykonáno. Poslední tři verše obsahují počet posvěcených nádob, které Sesbazar dostal od Cýra a přinesl z Babylona zpět do Jeruzaléma.

KAPITOLA II.

V této kapitole máme seznam „lidí té krajiny, kteří se ze zajetí a přestěhování toho brali, jak je byl přestěhoval Nabuchodonozor král Babylonský, do Babylona, a navrátili se do Jeruzaléma a do Judstva, jeden každý do města svého“ (1. verš). Je třeba si v tomto záznamu všimnout několika zajímavých podrobností. Především skutečnost tohoto záznamu ukazuje, jak vzácná byla Bohu odpověď, kterou Jeho milost způsobila v srdcích Jeho lidu, jakkoli slabě pochopili Jeho myšlenky o Jeho domě. Proto způsobil, aby byl zachován tento seznam na důkaz toho, že On s radostí hledí na sebemenší ovoce díla svého Ducha, a že i jména Jeho lidu jsou známa a oznamována jako povzbuzení pro všechny, aby chodili po Jeho cestách, ztotožňovali se s Jeho zájmy a zachovávali věrnost v dobách úpadku a odpadnutí. (Srovnej s Ev. Lukáše 12,8 a Zjevením 3,5.) Ve 2. verši jsou jména vůdců, a potom je lid tříděn podle rodinného původu.

Všímáme-li si tohoto seznamu podrobněji, nalézáme čtyři oddíly. Do konce 42. verše je řeč o těch, kteří nepochybně byli Izraelité – pokolení Juda, Benjamin nebo Lévi (mezi těmito zpěváci a vrátní). Potom následují dvě jiné skupiny – Netinejští a služebníci Šalomounovi, o kterých bude zapotřebí říci několik slov. Především tedy Netinejští (43. a 58. verš). Je otázka, zdali vůbec

byli židovského původu. Název snad znamená „ti, kteří jsou dáni“, a z toho byl činěn závěr, že podle místa, kde se jejich jména uvádějí v této kapitole (viz také 1. Paralipomenon 9,2), byli jiného původu, ale byli dáni Levítům ke službě, stejně jako Levítové – ovšem jedině ti na Boží rozkaz a na místě prvorozených v Izraeli (viz 4. Mojžíšova 8) – byli dáni Aronovi ke službě Pánu ve stánku. Stopy takových nacházíme na dvou místech. Ve 4. Mojžíšově čteme o kořisti vzaté Madianským: *„Z té tedy polovice synů izraelských vzal Mojžíš po jednom zajatém z padesáti, tak z lidí jako z hověd, a dal to Levítům, držícím stráž příbytku Hospodinova, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.“* (31,47) Také víme, že Jozue řekl Gabaonitským: *„Nepřestanou z vás služebníci, a kteří by dříví sekali a vodu nosili do domu Boha mého.“* (Jozue 9,23, srovnej s Ezdrášem 8,20)

Zde tedy pravděpodobně nacházíme původ Netinejských – těch, kteří byli ušetřeni spravedlivého Božího soudu; a byli-li přinuceni ke službě v porobě, byla to služba v Jeho milosrdenství ve spojení s Jeho domem, čímž právě zlořečení, které na nich spočívalo (Jozue 9,23), bylo obráceno v požehnání. Neboť co vidíme? Že místo aby byli vyhlazeni mečem Hospodinova vojska, byli zachováni, a nyní, po staletích, je nacházíme ve ctihodném spojení s Božím lidem, a mající též srdce pro dům Pána, jelikož se vrátili z Babylonu s ostatními zajatými v této zvláštní chvíli. Zajisté jsou tedy neobyčejným obrazem předmětů milosti i v tomto období Božích cest s člověkem.

Za druhé to byli Šalomounovi služebníci. O těch nemáme tak zřetelné zprávy. Čteme však, že Šalomoun *„vedl pod plat a ve službu až do tohoto dne“* pozůstalé z Amorejských a jiných, kteří pozůstali v zemi a které synové izraelští nebyli schopni zcela vyhubit (1. Královská 9,19–21). A může to být tak, že jejich potomci dostali označení *„služebníci Šalomounovi“*. Ať tomu bylo jakkoliv, poučení z toho je opět významné: že totiž i nejmenší spojení s Božím lidem a Božími věcmi se stává prostředkem požehnání ne vždy duchovního, ale téměř vždy časného, i když bývá omezeno hříchem a nevěrou, totiž dlouhého života a pozemského blaha. Avšak u *„služebníků Šalomounových“*, stejně jako u Netinejských, jistě bylo více než to; neboť z milosti se vrátili, a to na své vlastní přání, aby pomohli při stavbě Božího domu v Jeruzalémě. Počet příslušníků těchto dvou tříd byl 392.

Dále zde máme dvě jiné skupiny, zaujímající zvláštní a v jistém smyslu velmi smutné postavení. Byli tam někteří – synové Delaiašovi, synové Tobiášovi, synové Nekodovi v počtu 652 – kteří *„nemohli prokázati domu otců svých a semene svého, že by z Izraele byli“*; a kromě nich ze synů kněžských synové

Chabaiášovi, synové Kózovi, synové Barzillai. „*Ti vyhledávali zapsání o sobě, chtějí prokázat rod svůj, ale nenašlo se. Protož zbaveni jsou kněžství.*“ (59. – 62. verš)

V zemi jejich vyhnanství nebyla věnována taková péče titulům a oprávněním. Babylon představuje zkázu, které je podroben Boží lid pro své hříchy, a proto období zajetí bylo dobou nedbalosti, dobou, kdy skutečně trpěli pod rukou svého Boha, ale byla to přece doba zmatku a nepořádku; a bylo to tak nutně, protože byli bez chrámu, bez obětí a bez Hospodinovy přítomnosti. Ale nyní, když z milosti jejich Boha nastalo obnovení – částečné sice, ale ve kterém byla patrná činnost Ducha Božího – a když Hospodinův dům se opět měl stát jejich středem, muselo se náležitě dbát oprávnění všech, kdo se z Babylonu vrátili.

Nemohl-li někdo prokázat svůj původ, neměl právo zúčastnit se díla, ke kterému byli povoláni, a pokud jde o kněží, byly důsledky ještě vážnější. Ti byli – pokud nemohli najít svůj rodokmen – zbaveni kněžství jako poskvrnění. Nebylo řečeno, že nejsou kněžími; příčinou bylo, že jejich nárok nebyl prokázán. Snad se to mohlo stát v budoucnosti; a proto „*zapověděl jim Tirsata, aby nejedli z věcí svatých, dokud by nestál kněz s urim a thumim.*“ Když přišel ten čas, pak kněz, který měl být ještě jednou přioděn božskou moudrostí a rozeznáváním skrze Boží světlo a dokonalost (urim a thumim), jim mohl přisoudit právo kněžství; zatím však jejich nárok nebyl uznán. Milost mohla napravit, co bylo pod zákonem ztraceno, museli na to však trpělivě čekat.

Velmi podobně se měly věci v předminulém století. Není to přehnáno, řekneme-li, že na jeho počátku Boží církve byla úplně pod mocí vlády světa. Život Božího lidu byl udržován službou několika věrných mužů tu a tam a studiem Božího Slova, ale církve jako celek byla zotročena v „babylonském zajetí“. Brzy potom nastalo oživení. Bůh způsobil v srdcích mnohých na různých místech velké duševní boje a nastalo hnutí, které znamenalo osvobození mnohých v různých částech země.

Základem jejich vysvobození bylo Boží slovo. K němu se obraceli dnem i nocí a tam nacházeli světlo a život. Jím soudili sebe a své cesty, jím rozpoznávali pravý charakter svého dřívějšího otroctví a z něho také obdrželi vedení pro budoucnost. Naslouchajíce jeho hlasu, prostřeli opět stůl Páně ve vši prostotě. Poznali, že Duch Svatý dílá v Božím domě a že Pán slíbil, že rychle přijde, aby vzal Svůj lid k sobě. Nato však ihned stáli tváří v tvář nesnázi, kterou

jsme viděli v této kapitole – otázce oprávnění k lámání chleba u stolu Páně. V minulosti se mohl zúčastňovat každý dobrý občan a všichni takoví byli často povzbuzováni, aby přišli. Nikdo, kdo **tvrdil**, že je křesťanem, nebyl nikdy odmítnut, a mnozí, jejichž život nesouhlasil s jejich vyznáním, byli bez otázky přijímáni. Mělo se v této praxi i nadále pokračovat?

Pak byla nalezena odpověď, že jen ti, kteří „*mohou ukázati domu otců svých*“ neboli najít „*zapsání o sobě*“, mají biblické oprávnění k zaujetí místa u stolu Páně. Jinými slovy: Nemáme-li pokoj s Bohem, nevíme-li, že jsme Božími dětmi skrze Ducha, a nemůžeme tak ukázat dům svého Otce a svůj duchovní původ, nemáme požadované Boží oprávnění. Vyznání nestačí. V takovýchto dnech návratu ze zajetí musíme být schopni dokázat své vyznání jistým Božím slovem, neboť, jak praví apoštol: „*Kalich dobrořečení, kterému dobrořečíme, zdali není společnost krve Kristovy? A chléb, který láme, zdali není společnost těla Kristova? Poněvadž jeden chléb, jedno tělo mnozí jsme – všichni zajisté jednoho chleba účastni jsme.*“ (1. Korinským 10,16.17)

Ale lze namítnout: Nečiníte se tedy soudci jiných? Nikterak! Neboť vladař („Tirsata“) řekl asi oněm kněžím v naší kapitole, kteří byli zbaveni kněžství: „Snad skutečně jste kněží, jenže to nemůžete prokázat. Musí to tedy být ponecháno, dokud zde nebude kněz s urim a thumim – někdo, kdo může soudit Božím úsudkem.“ A tak nyní rovněž kdo si přeje účastnit se stolu Páně, musí si sám zjednat důkazy, a tak být ztotožněn s Jeho lidem. Nemůže-li, pak ho nevylučují ti, kteří mají s ním co činit, nýbrž jeho neschopnost prokázat svůj „rodokmen“; a je-li skutečně údem Kristova těla, pak jeho nárok, ač vše je jen milost, bude plně uznán v budoucnu samým Pánem. Je třeba, aby tento biblický princip byl jak chápán, tak také uplatňován.

Ale otázka kněžství jde ještě dále. Jak jsme viděli, byli zbaveni svého úřadu, funkcí, v nichž měli přisluhovat před Pánem a učit lid (2. Mojžíšova 28; 3. Mojžíšova 10,9–11; 5. Mojžíšova 10,8; Malachiáš 2,5–7); a také jim bylo zakázáno, protože nemohli prokázat svůj původ, jíst ze svatých věcí. (Srovnej tento předmět s 3. Mojžíšovou 22,1–16). Jaký vážný komentář k praxi, jaká po staletí převládala v křesťanstvu! Zapomínajíce nebo nevědouce, že všichni praví věřící a nikdo jiný jsou kněžími (1. Petra 2), vynalezli způsob ustanovování kněží – naplňováním „svatých“ úřadů lidskou ordinací. A kdo jsou takto ustanoveni, osobují si výhradní právo blížit se k Bohu a vykládat Písma. Je málo, řekneme-li, že tato praxe je popřením křesťanství – je to

horší, protože oni dávají stranou účinnost Kristova díla a popírají Jeho autoritu a rovněž ignorují svrchované působení Ducha Svatého. Bůh sám ustanovuje kněží a každý, kdo je omyt vodou (znovuzrozen), je přiveden pod moc jediné Kristovy oběti, je skropen Jeho drahou krví i olejem pomazání (pomazání Duchem Svatým), je oddělen k Jeho službě (2. Mojžíšova 29; Ep. Židům 10). Taková a jen taková mohou najít svůj „rodokmen“ mezi těmi, kdo jsou původem oprávnění, a mají „*plnou svobodu k vjití do svatyně skrze krev Ježíšovu tou cestou novou a živou, kterou nám způsobil skrze oponu, to jest tělo své*“ (Židům 10,19.20); kde z milosti Boží smějí hodovat při „*svatých věcech*“ – rozličných stránkách Kristova díla, jak je tyto obrazy představují – v obecenství s Bohem v Jeho přítomnosti.

Množství celého shromáždění, jak se nyní dovídáme, bylo 42360. Kromě toho tu byli jejich služebníci a služby, v počtu 7337 a mezi nimi dvě stě zpěváků a pěvkyní. Bylo tam také 736 koní, 245 mezků, 435 velbloudů a 6720 oslů (65. – 67. verš).

Taková tedy byla ta velká společnost neboli karavana, která cestovala z Babylonu do Judstva a Jeruzaléma se srdci upřenými na svatou záležitost, k níž byli Bohem povoláni. Kdybychom však blíže pohlédli na jednotlivce, ze kterých se toto množství skládalo, našli bychom jistě známky budoucího úpadku. K čemu například byli těmito poutníky pěvci a pěvkyně? Jejich země byla zpuštěna, svatyně vypálena a v troskách, a oni sami byli slabým zbytkem právě vysvobozeným zpod jha zajetí. Zjistěte nebyla vhodná doba ke zpěvu a veselí (Srovnej se 137. Žalmem)! Žel že každé působení Ducha Božího, vyvolávající oživení v srdcích Jeho lidu, je rychle omezeno člověkem a jeho vlastními myšlenkami a přáními. I první odpověď na skutek Jeho moci směřuje s těmi, kteří jsou skutečně pod Jeho vlivem, takové, kteří chtějí hnutí zkazit a nakonec přivodit jeho vnější úpadek. Jak pozoruhodně je to představeno v knize Soudců, a bylo tomu tak v každém období církve!

Když došli k cíli, čteme, že někteří přední z otcovských čeledí, když přišli k Hospodinovu domu v Jeruzalémě, obětovali dobrovolně pro Boží dům, aby byl postaven na svém místě. Podle svých možností dali na poklad k dílu 61000 drachem zlata a 5000 liber stříbra a sto kněžských sukní (68. a 69. verš).

Je zajímavé všimnout si způsobu, jakým se zde Duch vyjadřuje: „*Když přišli k domu Hospodinovu, který je v Jeruzalémě.*“ To ukazuje, že ten dům, ať byl jeho zevní stav jakýkoliv, stále existoval před Boží tváří. Ačkoliv byly až do

doby Pána Ježíše tři různé domy, byl to před Bohem vždy jeden a tentýž dům. Aggeus o tom praví: „*Větší bude sláva domu tohoto poslední než ona první.*“ (Aggeus 2,10 – přel.) U Ezdráše však je ještě jiný důvod, proč je zde použito takového způsobu vyjádření. Zdá se, že Bůh si chtěl použít zřícenin Svě svatyně, aby se dotkl srdcí předních otcovských čeledí. Když přišli k Hospodinovu domu, když viděli jeho stav, byli pohnuti a „*dobrovolně obětovali*“ ze svého majetku; a jak Duch Boží pečlivě připomíná, dává tak pečeť, schválení jejich skutku, „*vedle možnosti své dali*“. V tom jsou zajisté příkladem pro všechny časy těm, kteří z Božího lidu mají přednost sloužit Pánu buď obecenstvím s potřebnými ze svatých, nebo s potřebami Jeho služby.

Kapitola končí oznámením: „*A tak osadili se kněží i Levítové a někteří z lidu, i zpěváci i vrátní a Netinejští v městech svých.*“ (70. verš) Duchovní čtenář si zde může položit otázku, zdali tento záznam – zvláště čteme-li jej ve světle toho, co se stalo později podle Aggea 1 – není příznakem úpadku první svěžesti, zdali není známkou sklonu k tomu, aby mysli více na sebe a své domy a upřednostňovali je před Božím domem. Šalomoun potřeboval třináct let ke stavbě svého domu, zatímco jen sedm let věnoval na Boží dům; a protože víme, co člověk je, nepřekvapuje nás, že tento navrátilivší se ostatek pečuje především o své vlastní věci. Je-li však tomu tak, další kapitola ukáže, že Boží slovo bylo stále ještě dost mocné v jejich duších, aby chválili Toho, který je vyvedl ze zajetí, a spojili se s Ním v myšlenkách Jeho srdce o Jeruzalémě a Jeho chrámu.

KAPITOLA III.

Na konci předchozí kapitoly jsme viděli, že „*všechn Izrael*“ – ve skutečnosti jen ostatek, zaujímající však před Bohem místo celého národa – přebýval ve svých městech. Začátek další kapitoly nás uvádí do jiné pozoruhodné činnosti Ducha Božího: „*Když pak nastal měsíc sedmý a byli synové izraelští ve městech, shromáždil se lid jednomyslně do Jeruzaléma.*“ (1. verš) Ve 4. knize Mojžíšově čteme: „*Měsíce pak sedmého v první den jeho shromáždění svaté míti budete, žádného díla robotného nebudete dělati; to jest den troubení vašeho.*“ (4. Mojžíšova 29,1) Tato slavnost troubení byla předobrazem oživení Izraele v posledních dnech; lid se tedy shromáždil v tento čas s pravým duchovním pochopením v Jeruzalémě – s pochopením, které spolu s jejich dokonalou jednotou dokazovalo, že i lid i jeho vůdcové byli vyučeni Bohem a byli pod mocí Jeho Slova (srv. se Skutky 2,1).

Jen zřídka v dějinách Božího lidu byla projevena taková jednota, protože ta může být výsledkem nikoli všeobecné dohody, nýbrž společného podřízení se všech téže moci Ducha skrze pravdu. Jen dvakrát byla viděna v historii církve (viz Skutky 2 a 4), a nyní již na zemi nebude v celé církvi, ač může být uskutečněna v malých kroužcích svatých. Zde však, stejně jako o Letnicích, bylo celé shromáždění jako jeden muž – jedna vůle ovládala všechny a shromažďovala je s neodolatelnou silou k jednomu společnému středu, neboť všichni byli jednotně na jednom místě ve městě, na které byla v té době upřena Boží mysl i Jeho srdce.

Když se tedy takto shromáždili, „*vstav Jesua, syn Jozadakův, s bratřími svými kněžími, a Zorobábel, syn Salatielův, s bratřími svými, vzdělali oltář Boha Izraelského, aby obětovali na něm oběti zápalné, jakož psáno jest v zákoně Mojžíše, muže Božího. A postavili oltář ten na základích jeho, neboť se obávali národů země; i obětovali na něm oběti zápalné Hospodinu, oběti zápalné ráno i večer.*“ (2. a 3. verš přel.) Vladař Zorobábel i kněz Jesua (každý za pomoci svých „bratří“), spojeni v této požehnané práci, jsou společně obrazem Toho, který bude knězem na Svém trůně, pravého Melchisedecha (viz Zachariáš 6,9–15).

Zdá se, že jednou z pohnutek zbudování oltáře byl pocit, že je jim třeba ochrany jejich Boha, a víra rozpoznala, že tato ochrana bude zajištěna na základě účinnosti obětí. Co by mohlo být krásnější než tento projev důvěry v Boha? Byli jen slabý ostatek, nemající žádné zevní prostředky k obraně a obklíčený nepřáteli všeho druhu; ale právě tato slabost a nebezpečí je naučily vzácné skutečnosti, že Bůh je jejich útočiště a síla. První jejich snahou tedy bylo zbudování oltáře; a jakmile líbezná vůně zápalné oběti vystupovala k Bohu, vše, čím On byl podle tehdejšího zjevení, jednalo v jejich zájmu.

Všimněme si nadto, že jejich zápalné oběti byly obětovány ráno a večer. To se při původním ustanovení nazývalo „*zápalnou obětí ustavičnou*“ (2. Moj. 29,38–46); na základě této oběti Bůh mohl přebývat uprostřed Svého lidu. A jestliže nyní již nebyl přítomen mezi nimi, jestliže nepřebýval mezi cherubíny zastíňujícími slitovnici, **účinnost zápalné oběti zůstala**; a dokud ji víra přinášela a předkládala Bohu ráno i večer, byl lid právě tak jistě pod Hospodinovou ochranou jako předtím; právě tak v bezpečí, ba mnohem více, než když Jeruzalém ve své slávě byl obklopen opevněnými zdmi a baštami. Proto tedy mohli říci slovy jednoho ze svých žalmů: „*Bůh je naše útočiště a síla, ve všelikém soužení pomoc vždycky hotová. A proto nebudeme se báti, byť se*

pak i země podvrátila a zpřevracely se hory doprostřed moře, byť ječely a kormoutily se vody jeho a hory se rozrážely od dutí jeho.” (Žalm 46,2–4)

Když byl oltář řádně zřízen, slavili slavnost stánků, jak je psáno (viz 3. Mojžíšova 23,33–36), a obětovali zápal na každý den podle počtu a podle řádu každého dne. Slavnost stánků byla obrazem radosti tisíciletého království (3. Mojžíšova 23,40). Izrael se měl radovat před Bohem sedm dní. Lidskému zraku by se to mohlo při pohledu na jejich bezútěšný stav zdát k smíchu, že tito ubozí navrácení zajatci měli slavit radostný svátek. Avšak „*víra je podstatná věc, kterých se nadějeme, a důvod těch, které se nevidí*“, a tak přenáší budoucnost do přítomné skutečnosti. Když nadto duše jednou stojí před Bohem ve vší příjemnosti Kristově, jak je zobrazena zápalnou obětí, má již jistotu všech zaslíbených požehnání jako zajištěných v Něm. Takto tedy věřícím Izraelitům, kteří uprostřed zřícenin chrámu stáli kolem oltáře, který postavili, a viděli dým zápalné oběti stoupat k nebi, byl otevřen pohled až k době, kdy všechna Boží zaslíbení daná Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi budou splněna a kdy vykoupení Boží se navrátí a přijdou na Sion s písněmi a věčným veselím na svých hlavách; kdy nabudou radosti a štěstí a kdy strast a vzdechy zmizí.

Jak je nám dále řečeno, obětovali i „*oběť zápalnou ustavičnou, i na novměsíce i na každou slavnost Hospodinovu posvěcenou, i od každého dobrovolně obětujícího dobrovolnou oběť Hospodinu*“ (5. verš). Všimněme si nápadného rysu všech jejich počínání, že totiž **vše konali nyní podle Slova Božího** (2. a 4. verš). Co se naučili v Babyloně a jaké byly jejich tradiční obřady a zvyky, toho všeho nyní zanechali; a byvše vysvobozeni a přivedeni zpět, nespokojili se ničím, co nemělo autoritu psaného Slova.

Můžeme tudíž všechno konání popsané v tomto oddílu charakterizovat jako **znovuzřízení biblické bohoslužby**. To obsahuje nesmírně důležitou zásadu, zásadu, která má svou ilustraci v době, na kterou mnozí nyní ještě žijící se pamatují (psáno r. 1885). Před 50–60 lety vzniklo hnutí, které, jak již bylo v předchozí kapitole zdůrazněno, do značné míry, pokud jde o duchovní rysy, odpovídalo tomuto vysvobození z Babylonu; a prvním předmětem tehdejších svatých, podobně jako u tohoto ostatku, bylo znovuzřízení „oltáře“ (tohoto slova používáme jako symbolu bohoslužby, klanění) a řízení shromáždění při všech příležitostech podle psaného Slova. Zvyky, tradice, všechny obřady byly nyní zkoumány ve světle zapsané apoštolské praxe, a pokud neobstály v této zkoušce, byly opuštěny. Byl to tehdy také ostatek vyvedený

ze zajetí; měli však světlo a život ve svých příbytcích i ve svých shromážděních, protože „jednomyslně“ se snažili dát Pánu Ježíši Kristu Jeho náležité místo prvotnosti jako Synu nad Jeho domem. A Bůh se vpravdě k tomuto hnutí pozoruhodným způsobem přiznal, povoláváje věřící ze všech stran země pod autoritu psaného Slova, k poznání plnosti Své milosti ve vykoupení, k jejich kněžskému místu a výsadám, k pravdě o přítomnosti Ducha Svatého a k očekávání návratu Pána. A i když se neudržela duchovní moc oněch dní, přece její vliv je doposud patrný a nepřeháníme, pravíme-li, že svrchovanou milostí a Božím určením je tomuto vlivu celá církev zavázána za projevení a zachování základních pravd křesťanství.

Před tou dobou se křesťanství v rukou svých veřejných zástupců zvrhlo v pouhý mravoučný systém, a důsledkem toho byl socinianismus¹ a rozšíření nevěry; od té doby však nikdy, nechť jakkoli vzrůstala moc zla a rychle se rozvíjely známky přicházejícího odpadnutí, nechybělo plné svědectví Boží pravdě a Jeho Kristu oslavenému na Jeho pravici. To vše jako hlasem trouby nám praví, že poslouchat psané Slovo v moci Ducha je cesta vysvobození od bludu, tajemství všeho požehnání a pravý způsob pozastavení duchovního úpadku.

Prvních pět veršů naší kapitoly je potěšujícím záznamem a lze je dobře studovat v souvislosti s první dobou církve po Letnicích (Skutky 2 – 4). Na obou místech se projevuje duchovní energie jednotlivců i celého společenství. Takto se zachovávaly nejen nové měsíce a ustanovené slavnosti, jak je zaznamenáno, ale je dodáno, že byly obětovány dobrovolné oběti Hospodinu (5. verš). Když Boží Duch je v činnosti, naplňuje srdce mnohých ze Svého lidu až k přetékání a nádoby, nemohoucí obsáhnout všechno požehnání, překypují díkem a chválami Boha. To je tajemství oddanosti i klanění.

Další dva verše uzavírají toto období a tvoří přechod k dalšímu. „*Od prvního dne toho měsíce sedmého počali obětovati zápalů Hospodinu, ačkoli chrám Hospodinův ještě nebyl založen. I dali peníze kameníkům a řemeslníkům, též potravy a nápoje i oleje Sidonským i Tyrským, aby vezli dříví cedrové z Libánu k moři Joppen podle povolení jim Cýra, krále perského.*“ (6. a 7. verš) Záznam o počátku obětování zápalných obětí prvního dne sedmého měsíce je učinně se zřejmým zalíbením. Bylo potěšením Božího srdce vidět návrat Jeho lidu k sobě samému, uznání Jeho nároků a jediného základu jejich přijetí.

---

¹ Sektářské hnutí vzniklé v 16. století, které neuznává Trojici a Kristovo božství.

Vidíme, jak podrobně On si všímá činnosti Svého lidu, že je Mu libé jejich blíženi se a klanění. Když sám toto ovoce způsobil v jejich srdcích milostí, toutéž milostí však je přičítá jim (srv. s Ef. 2,10 a 2. Kor. 5,10).

Jak se nám zdá, následuje nyní s přízvukem smutku: „*Avšak základy chrámu Hospodinova nebyly ještě položeny.*“ (přel.) Lid do značné míry odpověděl na Hospodinovu milost a dobrotu svým napravením, radovali se, že jsou opět pod Jeho ochranou a zřídili bohoslužbu podle toho, jak bylo psáno v zákoně Mojžíše, Božího muže. Zatím však nepokročili dále. Nepronikli do Božích myšlenek o Jeho domě; místo toho odpočívali v požehnáních, do kterých byli nyní uvedeni. Jejich duchovní energie se poněkud vyčerpala jejich prvním úsilím a nyní byli v pokušení učinit přestávku, než půjdou dále. Tak tomu bylo vždy při velkých probuzeních v Boží církvi. Vezměme například mocné Boží dílo, jehož nástrojem byl Luther.

Na počátku byla autorita a postačitelnost Písem zbraní, kterou se odvážil boje proti zkáze a modlářství Říma, a Bůh byl s ním a způsobil podivuhodné vysvobození. Co však následovalo? Luther, a stejně jeho následovníci, odpočívali na výsledcích svých prvních vítězství a reformace poklesla do systému státních církví a vyznání, ze kterých rychle vymizel všechn život (Zj. 3,1–3). Nepokračovali v obecenství s Boží myslí, pracovali raději pro své vlastní cíle než pro Jeho cíle a důsledkem byla ona zhouba a zkáza, která se brzo ukázala. Hnutí se zastavilo a dnes právě ty pravdy, které tehdy byly znovu objeveny, rychle mizí (nezmizely-li již) právě z těch míst, která byla jevištěm zápasů.

To nás učí tomu, že bezpečnost Božího lidu spočívá v jeho pozvednutí na výši jeho povolání. Bůh nás povolává k obecenství se sebou samým a se Svým Synem Ježíšem Kristem. Zapomínáme-li na to, jsme-li spokojeni s tím, že se těšíme ze svých požehnání, a ztrácíme-li se zřetele Boží přání ohledně nás, budeme se brzo vyznačovat slabostí a úpadkem, ať jako jednotlivci nebo jako společnost věřících. Jestliže však Boží cíle jsou i našimi cíli, jestliže naše mysl je upřena na to, co je před Ním, pak On nás vždy povede v plné poznání Svých úmyslů milosti i Svých cest a do větších požehnání. On má zalíbení v našem štěstí a On by je vždy chtěl rozhojňovat tím, že nás v milosti spojuje se Svými úmysly a cíli.

Avšak i když izraelští synové nepokračovali v práci Páně se vši pilností, dbali přece na cíl svého znovuzřízení, neboť, jak jsme viděli, začali konat přípravy

ke stavbě chrámu opatřováním stavebního dříví (7. verš). Abychom pochopili, v jakých poměrech byl ostatek ve srovnání se slávou království v době stavby Šalomounova chrámu, musíme číst 1. Král. 5 a 1. Par. 28 a 29. Je nutno také pamatovat, že Hospodin byl stále tentýž a že Jeho zdroje byly právě tak přístupné činností víry tomuto slabému ostatku jako Davidovi a Šalomounovi ve vsí jejich moci a nádheře. Byli ovšem zevně závislí na povolení pohanského panovníka ke stavbě i k opatření nutných potřeb. Bylo to však Boží dílo, které konali; a pokud spoléhali na Něho, On jim mohl pomoci, aby je úspěšně dokonali. Pracují-li věřící s Bohem, pak se jejich zdánlivé těžkosti a překážky stávají služebníky víry, aby byl do nich uveden Bůh, před nímž se křivé věci stanou rovnými a hory rovinami.

V tomto oddíle se podává zpráva o skutečném položení základů chrámu. Mezi verše 7 a 8 musíme položit období aspoň 7 měsíců. Co se za tu dobu stalo, není zjeveno. Ze souvislosti je patrné, že příčinou přestávky před započatím stavby bylo čekání na „cedrové dříví“. Ať tomu bylo jakkoliv, „*léta druhého po jejich se navracení k domu Božímu do Jeruzaléma, měsíce druhého, začali Zorobábel, syn Salatielův, a Jesua, syn Jozadakův, i jiní bratři jejich kněží a Levítové a všichni, kteří byli přišli z toho zajetí do Jeruzaléma, a ustanovili Levíty od dvacítiletých a výše, aby přihlédali k dílu domu Hospodinova*“ (8. verš)

V této zprávě je nutno všimnout si tří věcí. Ať byl celkový stav lidu jakýkoliv, vždy jsou Zorobábel a Jesua, vladař a kněz, v čele díla Páně. Jsou oficiálními vůdci a duchovním vedením lidu. Je vždy štěstím pro Boží lid všech dob, jestliže jejich vůdcové rozumějí tajemstvím vůle Páně, jestliže vyzývají lid, aby je následoval v Jeho službě. Není tomu tak vždy; nezřídka se první činnost Božího Ducha projeví uprostřed Jeho lidu, a potom vůdcové podle jména jsou dáni stranou, nebo aby si své místo podrželi, jsou nuceni se podřídit.

Za druhé: vladař a kněz se umějí spojit s lidem ve své svaté práci. Je to u nich jistou známkou duchovní síly a svědectví toho, že Bůh pracoval s nimi. Doposud nebyly roztržky a všichni byli Duchem Svatým poutáni k jednomu předmětu. Za třetí si všímáme, že dvacíletí a starší Levítové byli pověřeni prací při díle Hospodinova domu. To byl zřejmě návrat k biblickému pořádku, vyvěrající z porozumění Božím myšlenkám vzhledem k povaze práce, která jim byla uložena (4. Moj. 4; 1. Par. 23,24). Zachovávaní Božího pořádku při práci na Jeho domě je velmi důležité, protože to je ve skutečnosti podrobení se Jeho vůli vyjádřené v Jeho Slově. Pro lidské názory by se snad zdál

nějaký jiný způsob vhodnější; pro služebníky Páně však byla a je jediná otázka: Co On nařídil? Nedbání tohoto bylo zdrojem stálých zápasů v Boží církvi mezi lidskou a Boží vůlí a důsledkem toho bylo, že člověk a lidské myšlenky téměř všeobecně zaujaly místo Krista a Jeho Slova.

Levitové se z milosti pohotově ujali své práce. Bylo jich jen 74.¹ Na poušti, počítaje jen ty, kteří byli mezi třiceti a padesáti lety, jich bylo 8580 (4. Moj. 4,47.48). Když tedy Pán otevřel dveře vysvobození z jejich babylonského zajetí, bylo jen velmi málo těch, kteří na to dbali; mnozí, že, našli domov ve vyhnanství a zapomněli na Jeruzalém a přestali vzpomínat na Sion. Tím vzácnější byla pro Pána věrnost oněch 74; s Jeho přítomností a požehnáním jich bylo dost k Jeho službě dozorců nad dělníky v Božím domě. Milost také působila v jejich srdcích, neboť stáli „*spolu*“ ve své službě. To bylo pravé obecenství vycházející ze skutečnosti, že byli v obecenství s Božími myšlenkami o Jeho domě. Jeho cíle byly tytéž jako jejich a proto nebyli zdržováni rozličností rad, nýbrž „*spolu přihlédali*“ k práci. Jak to byla požehnaná předzvěst úspěchu jejich činnosti a zřejmě ovoce působení Božího Ducha!

Další dva verše popisují oslavy položení základu. „*A když zakládali grunty stavitelé chrámu Hospodinova, postavili kněží zobláčené s trubami, a Levíty, syny Azafovy s cymbály, aby chválili Hospodina vedle nařízení Davida, krále Izraelského. I prozpěvovali jedni po druhých, chválíce a oslavující Hospodina, neboť dobrý jest, a že na věky trvá milosrdenství Jeho nad Izraelem. Všechn také lid prokřikoval hlasem velikým, chválíce Hospodina, protože založen byl dům Hospodinův.*“ (10. – 11. verš) Byl to den velké radosti a veselí; a jako se dříve vrátili ke Slovu, „*jakož psáno je v zákoně Mojžíše, muže Božího*“, jakožto ke směrnicí týkající se založení oltáře, obětí a slavností, tak nyní se navrátili i k „*nařízení Davida, krále izraelského*“ jako vodítku ke službě ve chválách (srv. s 2. Par. 5,12.13).

V poušti nečteme o radostných zpěvech; zpívali sice zpěv vykoupení na březích Rudého moře, ale ten brzy zmlkl na jejich rtech a byl vystřídán reptáním v důsledku nesnází a nebezpečí cesty jejich putování. Když však v zaslíbené zemi nalezla truhla smlouvy místo odpočinutí, i když jen na čas, na Sionu, tu David „*postavil před truhlou Hospodinovou služebníky z Levitů ku připomínání, k vyznávání a ke chválení Hospodina, Boha Izraelského.*“ I Azaf a jiní měli hrát na loutnách a harfách; Azaf sám pak měl hrát na cimbály, někteří

---

¹ Synové Azafovi a synové vrátných (kap. 2,41.42) byli také Levitové. Všechn dohromady bylo tedy 341, jen oněch 74 však bylo vhodných pro onu zvláštní práci.

kněží pak na trouby. „*Teprv toho dne ponejprve nařídil David, aby slaven byl Hospodin od Azafova a bratří jeho,*“ a tehdy také byla řečena slova „*oslavujte Hospodina, neboť dobrý jest, neboť na věky milosrdenství Jeho*“ (1. Par. 16). I když tedy synové izraelští, shromáždění toho dne na hoře Moria, byli nečetní a slabí, byli úzkostlivě přesní v poslušnosti vůči Slovu. Zaujati dílem Páně rozeznali správně, že v něm lidské myšlenky a lidská moudrost nemají místo. Pán a jen sám Pán musí ustanovit vše ve Svém domě.

Rozeznávají se zde tři skupiny radostně oslavujících: byli tu kněží ve svých oblecích s trubami, dále synové Azafovi s cimbály a vně byl lid, který odpovídal na chvály, které slyšel, hlasitým voláním, protože základy domu Hospodinova byly položeny. Jen kněžím bylo dovoleno troubit na svaté trouby (4. Moj. 10), neboť k tomu, aby bylo možno rozpoznat, kdy je třeba zapět píseň chvály a svědectví, je třeba být na svatém místě, v Boží přítomnosti, v obecnství s Jeho myslí. Podobně jedině synové Azafovi – Levítové, „*podle poručení krále*“ museli užívat svaté cimbály (1. Par. 25,6). Takto v náležitém pořádku „*prozpěvovali jedni po druhých, chválíce a oslavující Hospodina,*“ a hlavním smyslem jejich zpěvu bylo, že „*Hospodin je dobrý a na věky milosrdenství Jeho nad Izraelem*“.

S písněmi chval se však mísily i slzy zármutku. V dalším verši čteme, že mnozí „*z kněží a Levitů i knížat otcovských, starci*“, kteří vídali Šalomounův chrám ve vši slávě a skvělosti, porovnávajíce s ním nyní započatou stavbu domu, hlasitě plakali, zatímco jiní hlasitě jásali radostí. Vpravdě pak slzy jedněch i veselost druhých byly na místě v ten den, neboť ti, kteří vídali slávu království a viditelný oblak – znamení Hospodinovy přítomnosti v prvním chrámě, a nyní byli svědky zrušení Jeruzaléma a cítili svůj ubohý stav a slabost ke znovuzřízení Hospodinova domu, zcela přirozeně při vši vděčnosti pociťovali především zármutek; na druhé straně pak ti, kteří se pamatovali jen na babylonské zajetí, kde nebyl chrám ani oltář, mohli být jen vděční a plni chvály.

A kdo by mohl pochybovat, že i slzy i veselí byly stejně příjemné Pánu, když obojí bylo ovocem činnosti Jeho milosti v srdcích? A není tomu podobně i v dnešní době? Když Pán v přítomné době vyvedl některé ze Svého lidu z babylonského zajetí a oni znova vstoupili na půdu svých kněžských výsad v přístupu k Bohu a klanění, když opět z Božího slova poznali pravý základ církve a ve vši slabosti se snažili jej zaujmout, tu jejich srdce pod mocí Ducha Svatého nutně přetékať díky a chválami. Vysvobození od předsudků a nároků nepravého kněžstva, od porušení církve a křesťanstva, naplnění vděčností

vůči Tomu, který v milosti otevřel jejich oči, zbavil je jejich pout a přivedl je na toto místo bohatství, nemohou než hlasitě jásat.

Na druhé straně však, když ti, kteří hlouběji jsou vyučeni Slovem, často uvažovali krásu a pořádek církve v časech Letnic, a srovnávali to s vlastním chabým úsilím o následování směrnic Písma a uvědomovali si, kolik jejich bratrů zůstalo ještě v poutech, tu zármutek byl právě tak na místě jako radost. Stejně jako v případě Izraelských synů zde nemohlo být nic jiného než směs obojího, že bylo obtížné rozeznat „*hlasu překřikování radostného od hlasu plačícího lidu*“.

Vcelku skýtá slavnost založení chrámu krásný výjev. Čtenář si nicméně zajisté všimne, že v naprostém souhlasu s povahou knihy a postavením lidu je celý záznam vyplněn jen tím, co lid konal a cítil. Bůh není viditelně na scéně, ačkoliv je patrné, že vše se koná pro Něho a Jemu. Slovem, lid jedná ve víře a jen víra může s Ním počítat, ale to nutně byla věc jednotlivce. Nechybí nám však Boží svědectví o Jeho myšlenkách, týkajících se Jeho lidu v onen den. Když nahlédneme do Zachariášovy knihy, shledáme, že Bůh hleděl na svůj lid a zajímal se o jeho skutky. Až do té chvíle Bůh ještě nepočal mluvit v proroctví ke Svému obnovenému lidu ani skrze Aggea, ani skrze Zachariáše, ale když o několik let později mluvil k jejich srdcím a povzbuzoval je skrze ně, zmiňuje se o položení základů chrámu. Zachariáš praví: „*Stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí: Ruce Zorobábelovy založily dům tento a ruce jeho dokonají. I zviš, že Hospodin zástupů poslal mne k vám. Neboť kdo by pohrdal dnem malých začátků, poněvadž se veselí (správně: budou veselit), hledíce na ten kámen, totiž na závaží v ruce Zorobábelově, těch sedm očí Hospodinových, procházejících všecku zemi?*“ (Zach. 4,8–10)

Vidíme tedy, jak drahým byl Bohu počátek Jeho domu. Jeho srdce je k němu obráceno a On se vždy raduje, když Jeho lid chápe Jeho myšlenky a snaží se o to, aby se nalézal na cestě Jeho vůle. Zorobábel založil chrám a měl jej i dokončit; a to mělo být lidu znamením, že Bůh poslal svého služebníka. Mohl to být den malých věcí, měříme-li vše zevním pohledem; byl to však den, který v sobě zahrnoval zaslíbení o znovuzřízení království ve slávě pod vládou zaslíbeného Mesiáše (viz Zach. 6,12.13). Bylo výsadou víry spojit se v tento den malých věcí s plným dokonáním Božích úmyslů s Jeho lidem.

Nadto pak Hospodinovy oči – „*těch sedm*“ – Jeho dokonalá moudrost a rozeznání všeho, neboť jsou to Hospodinovy oči, procházející všecku zemi – se budou radovat a uvidí olovníci v Zorobábelově ruce, tj. když Jeho dům bude

dokončován. V předchozí kapitole upírá se těchto sedm očí na základní kámen. „Slyš nyní, Jozue, kněze nejvyšší, ty i tovaryši tvoji, kteří sedí před tebou: Ačkoli (Neboť) muži ti jsou za zázrak, aj, já však přivedu služebníka svého, VÝSTŘELEK. Neboť aj, toto jest ten kámen, který kladu před Jozue, na kámen jeden sedm očí; aj, já vyřeži na něm řezbu (správně: vyryji na něm rytinu), praví Hospodin zástupů, a odejmu nepravost té země jednoho dne. V ten den, praví Hospodin zástupů, povoláte jeden každý bližního svého pod vinný kmen a pod fík.“ (Zach. 3,8–10)

Písmo nám plně zjevuje význam Božích myšlenek o založení Jeho domu ostatkem v Jeruzalémě. Bylo to ujištění o uvedení Krista, Výstřelku, který zajistí Svému lidu zaslíbená požehnání. Hledíme-li tak na vše, pak Bůh činil vše a Jeho lid byl jen nástrojem. On položil základní kámen (srv. s Izaiášem 28,16), ačkoliv to bylo skrze Zorobábelovy ruce. Bylo to Jeho dílo, protože to bylo naplnění Jeho uložení. Jeho oči byly upřeny na kámen – ten kámen milosti a požehnání; neboť to vpravdě byl „kámen zkušný, úhelný drahý, základ pevný“ a On sám chtěl naň vyryt rytinu, tj. chtěl rozvinout a prohlásit všechno jeho význam dle Boha; a potom odstranit nepravost země jednoho dne. Skutečně, skrze svou smrt a vzkříšení stal se Kristus Spasitelem svého lidu od jejich hříchů, a tedy základním kamenem, na kterém Jeho lid je budován v duchovní dům, svaté kněžstvo k obětování duchovních obětí, vzácných Bohu skrze Ježíše Krista (1. Petra 2,4–5), a na kterém, doufaje v něj, spočine i izraelský lid a nebude nikdy zahanben. Důsledkem tedy bude plné pozemské požehnání, takže každý povolá svého bližního pod vinný kmen a fík.

Když tato místa srovnáme s vypravováním knihy Ezdráše, porozumíme lépe událostem oněch dní. Jestliže u Ezdráše nám Boží Duch sděluje myšlenky a pocity lidu ve spojení s jeho prací, pak u Zachariáše nás přivádí v obecenství s Božími myšlenkami. Lid snad viděl jen o málo víc než zaslíbení o znovuzřízení chrámu a jeho služeb, ale Bůh, pro kterého tisíc let je jako jeden den, viděl v tomto dni malých věcí počátek svého díla milosti a moci, na základě kterého dokoná všechna Svá uložení – skrze příchod, smrt, zjevení a vládu Svého pomazaného – Svého Krále, kterého jednou ustanoví nad Sionem, Svou svatou horou.

KAPITOLA IV.

Jakmile byly položeny základy chrámu, objevuje se na scéně protivník. Tak tomu bylo i v novozákonní době. Kamkoli apoštol přišel a položil základy shromáždění, byl k činnosti vzbuzen i nepřítel. Proto jeho varování: *„Podle milosti Boží sobě dané, jako moudrý stavitel, základ jsem založil, jiný pak na něm staví. Ale každý viz, jak na něm staví, neboť základu jiného nikdo položití nemůže mimo ten, který položen jest, jenž jest Ježíš Kristus.“* (1. Kor. 3,10.11) Podobně jako v Pavlově době, tak i za času Zorobábelova a Jesuova vzal nepřítel na sebe masku přátelství: *„Uslyševše pak nepřátelé Judovi a Benjaminovi, že by ti, kteří přestěhováni byli, stavěli chrám Hospodinu, Bohu Izraelskému, přistoupili k Zorobábelovi a ke knížatům čeledi otcovských a řekli jim: Budeme i my s vámi stavěti; nebo jako i vy hledati budeme Boha vašeho, jemuž i oběti obětujeme ode dnů Esarchaddona, krále Assyrského, který nás sem uvedl.“* (1. a 2. verš)

Čtenář není ani na chvíli zanechán v pochybnostech o charakteru těchto rábdoby pomocníků Božího lidu v jeho práci. Duch Svatý nám zjevně praví, že to byli *„nepřátelé Judovi a Benjaminovi“*, ačkoliv na jejich rtech byla slova pokoje; On znal jejich srdce, jejich úmysly a cíle. A oni se také prozrazují sami svými vlastními slovy. Tak tomu je vždy, neboť pouhý vyznavač nemůže rozumět Božím věcem. Oni praví: *„jemuž obětujeme“*, tj. Bohu, *„od dnů Esarchaddona, krále Assyrského, který nás sem uvedl.“* Tím zjevují svůj pravý původ. Podle vlastního vyznání nebyli Abrahamovi synové, nýbrž Asyřané, takže neměli nárok být izraelskými syny. Byli to vlastně praotcové Samaritánů (2. Král. 17,24–31), kteří až do konce židovského období se snažili vetřít se na místa výsad a požehnání. Proto, a v důsledku třenic, které tím vznikaly, neměli Židé se Samaritány žádný styk. Pro sebe se můžeme z tohoto incidentu poučit o zdroji jednoho z největších nebezpečí v díle Páně. Polibky nepřítelů jsou klamné i nebezpečné, ačkoliv se zdá být nelaskavé odmítnat nabízenou pomoc těch, kteří se prohlašují na přátele. Církev ke své škodě na tuto pravdu zapomněla – a nejen to, nýbrž často i usilovala o pomoc světa při své práci. Tak se stala jak zkaženou, tak i kazící, ilustrujíc znova staré přísloví: *„Zkáza nejlepšího je nejhorší zkáza.“*

Zorobábel, Jesua a jejich spolubudovatelé byli nadáni Božím chápáním, a proto poznali lest nepřítelů. Na tuto svůdnou nabídku odpověděli: *„Ne vám, ale nám náleží stavěti dům Bohu našemu; nebo my sami stavěti budeme Hospodinu Bohu Izraelskému, jak přikázal nám král Kýrus, král Perský.“* (3.

verš) Někomu by se snad mohlo zdát, že tito vůdcové lidu zaujali úzkoprsé a exkluzivní stanovisko, a skutečně tomu tak bylo; ale když tak činili, bylo to podle mysli Páně a oni spočívali na Boží zásadě, která stále trvá, že totiž jediné Boží lid může budovat Jeho dům. Jiní se mohou nazývat staviteli a projevovat přání pomáhat při této práci, mohou však stavět jen „*dřívím, senem, strništěm*“; a apoštol vyslovuje vážné varování pro všechny věky: „*Jestliže kdo chrámu Božího poskvrňuje, toho ztratí Bůh.*“ (1. Kor. 3,17) Žádné těžkosti a nesnáze, žádná okolnost vůbec nemůže ospravedlnit spojení církve se světem, přijetí přízně světa nebo jeho účast ve svatém díle Pána. Není ze světa, jako i Kristus nebyl ze světa. Znamená to popření našeho charakteru i charakteru světa, jestliže odstraníme věčný rozdíl mezi námi a světem, který byl zjeven v Kristově kříži (Gal. 6,14, Jan 15,18–21).

Skutečná povaha nabídky Judových a Benjaminových nepřátel je patrná z toho, jaký následek mělo její odmítnutí. Neboť co čteme? „*Avšak lid té krajiny zemlédval ruce lidu Judského, a ohrožovali je, aby nestavěli. Anobř i najímali proti nim rádce, aby rušili rady jejich, po všechny dny Cýra krále Perského, až do kralování Daria krále Perského.*“ (4. a 5. verš) Když se jim tedy nepodařilo zkazit dílo, které dělali synové zajetí, odvrhli masku přátelství a snažili se jim překážet otevřeným nepřátelstvím. Taková je satanova metoda postupu v každém věku. On a jeho služebníci se často proměňují v anděly světlosti a služebníky spravedlnosti, protože svaté je snáze oklamat než zastrašit; jakmile však jeho přítomnost a činnost je odhalena a zjevena, jeho zuřivost nezná mezí. Jak by on mohl usilovat o zdar stavby Božího domu? Základem je Kristus: „*A jaké obcování světla s temnostmi? A jaké srovnání Krista s Belíálem?*“ (2. Kor. 6,14.15) Však žel, v našem případě satan získal dočasný úspěch, neboť jeho lstí, v důsledku strachu a nevěry lidu, se podařilo zastavit stavbu chrámu až do doby vlády Daria, perského krále.

Tyto dva verše (4 a 5) jsou souhrnem zpráv o činnosti nepřátel Izraele za Cýrovy, Asverovy a Artaxerxovy vlády. Verš 24 souvisí tudíž s 5. veršem a oddíl mezi nimi je vsuvkou podávající zprávu o tom, jakým způsobem nepřátelé dosáhli svého cíle. Pečlivé srovnání Aggeova proroctví s touto kapitolou ukáže nadto, že izraelští synové zřejmě přestali se stavbou mnohem dříve, než byl zákaz vydán, neboť z Aggea 2,15 je patrné, že jen málo, pokud vůbec, pokročili od založení základů. Strach z nepřátel byl větší než jejich víra v Boha; v důsledku toho klesli na duchu a mysleli jen na sebe a své sobecké zájmy. Začali stavět své vlastní domy a říkat, že „*nepřišel čas, čas, v němž by dům Hospodinův staven byl*“ (Aggeus 1,2). Je pravda, že byli jen slabým

ostatkem, nepřátelé pak byli mocní a četní. Mohli však číst ve svých vlastních Žalmech: „Útok učinivše na mne zlostiníci, k sežrání těla mého, protivníci moji a nepřátelé moji, sami klesli a padli. Proto byť i stany své proti mně rozbili, nebude se lekati srdce mé; byť se pozdvihla proti mně i válka, na to se já spouštím. Jedné věci žádal jsem od Hospodina, té vždy hledati budu: Abych přebýval v domě Hospodinově po všechny dny života svého a spatřoval okrasu Hospodinovu a zpytoval v chrámě Jeho.“ (Žalm 27,2–4) Však žel, naše vlastní srdce až příliš dobře chápe i slabost i bázeň těchto ubohých zajatců a jak snadno klesáme na duchu, projevuje-li náš nepřítel svou sílu; když zapomínáme, že je-li Bůh pro nás, nikdo neuspěje ve svých úmyslech proti nám, jinak řečeno: chodíme-li viděním a nikoliv ve víře. Selhání Božího lidu v této kapitole je tudíž selháním Jeho služebníků ve všech dobách.

Z veršů 6–23, jak již bylo ukázáno, se dovídáme podrobnosti o tom, jak protivníci Božího lidu dosáhli královského výnosu ve svůj prospěch a proti stavbě chrámu. Jejich pokus za Asverovy vlády asi selhal (6. verš), ale nedali se zastrašit a vytrvali se svou věcí až do vlády jeho nástupce Artaxerxa¹, a tehdy jejich úsilí bylo úspěšné.

V záznamu o jejich postupu je třeba si všimnout několika poučných bodů. Především je zde spojení všech různých národů země „proti Jeruzalému“. „Rechum, kancléř, a Simsai, písař, i jiní tovaryši jejich. Dinaišti a Afarsat-chaišti, Tarpelaišti, Afarzaišti, Arkevaišti, Babylonšti, Susanechaišti, Dehavejšti a Elmaišti, i jiní národové, kteréž byl převedl Asnapar veliký a slavný a rozsadil ve městech Samařských.“ (9. a 10. verš) – Ti všichni se spojili, aby mařili dílo Páně při stavbě Jeho domu. Tělesná mysl je nepřítelkyně vůči Bohu, a není tedy nesnází, když jde o Boha a Jeho svědectví, aby byla zajištěna jednota úmyslu a cíle mezi Jeho protivníky. Jakkoliv se mezi sebou různili a navzájem se i nenáviděli, byli jedné myslí, jakmile šlo o Boha. To máme pozoruhodně představeno v případě našeho požehnaného Pána, když králové země se staví a vládcové radí proti Hospodinu a proti Jeho Pomazanému (Žalm 2). I Herodes a Pilát, kteří předtím byli nepřáteli, se spřátelili ve společném pohrdání Kristem.

Tímto způsobem satan prokázal, že je bohem tohoto světa, neboť se mu

---

¹ Není zde místo k tomu, abychom probírali otázku, kdo byli Asverus a Artaxerxes. Je nesporné ztotožnit je nyní s panovníky známými ze světových dějin. Pravděpodobně první byl Xerxes a druhý Artaxerxes Longimanus. Čtenář se o tomto předmětu může poučit z některého dobrého biblického slovníku.

podařilo spojit nejvyšší i nejnižší proti Božímu Synu, a když všechny společně postavil – Římany i Židy, občanské, církevní i vojenské autority i obecný lid – vedl svou armádu, nadchnutou svým duchem i svými úmysly, aby vyhladil Krista ze země živých. Ještě jednou v dějinách světa dokáže svou moc nad srdci hříšných lidí, ale ke své vlastní, a žel, i k jejich věčné zkáze (Zjevení 19 a 20). Tak v naší kapitole satan, ačkoliv vskrytu, je činným působcem v ovlivňování různých národů v jejich zákroku proti dílu ostatku.

To vidíme v dalším bodu, kterého je třeba si všimnout. V dopise adresovaném králi se praví: „*Proto nyní buď vědomo králi, že Židé, kteříž se vrátili od tebe, přišedše k nám do Jeruzaléma, město odporné a škodlivé stavějí i zdi dělají a základy spojují.*“ (12. verš) To prozrazuje řeč „žalobce bratří“, protože to byla lež a tudíž od satana, protože „*když mluví lež, ze svého vlastního mluví, protože lhář jest a otec lži*“ (Jan 8,44). Oni měli daleko k tomu, aby stavěli zdi a spojovali základy města, kladli jen základy chrámu. A čtenář si všimne, že ač tito Judovi a Benjaminovi nepřátele tvrdili, že si přejí pomáhat při stavbě chrámu, protože sami obětovali izraelskému Bohu, vyhýbají se ve své žalobě jakékoli zmínce o chrámu a mluví jen o městě. Důvod je zřejmý. Provolání krále Cýra se týkalo chrámu. Když obžalovali Židy, že stavějí město, dodali jejich činnosti rázu vzpoury a zrádné činnosti, kterou naznačili. Z královy odpovědi je patrné, že se nepřepočítali (19. a 20. verš).

Jiná věc, kterou je třeba zdůraznit, je tato: Hřích Izraele v minulosti přináší trpké ovoce pro tyto děti zajetí. Jejich poslední král Sedechiáš přísahal „*skrze Boha*“, že bude věrný Nabuchodonozorovi; avšak přísahu porušil a vzbouřil se proti babylonskému králi, čímž zavinil zkázu Jeruzaléma a Boží soud (2. Par. 36,13, Ezechiel 17,12–16). Bylo to tedy v žalobě skutečně pravda, že Jeruzalém býval „*město odporné a škodlivé*“. Ačkoliv ostatek sám byl pod Boží ochranou a přízní a nikdo jim nemohl uškodit, pokud chodili v důvěře k Němu, přece pod Jeho vládou na zemi museli trpět důsledky hříchů svých otců. Přesto je nutné zdůraznit, že tito nepřátelé by nemohli mít žádnou moc proti nim jako proti Božímu lidu, kdyby lid sám nebyl ztratil víru v Boha a srdce pro svou práci. Apoštol napsal: „*Otevřeny jsou mi veliké a mocné dveře a protivníků mnoho.*“ (1. Kor. 16,9) Ale žádný z těchto odpůrců nemohl bránit v jeho díle, protože on spoléhal na Toho, který „*otvírá a žádný nezavírá*“. Tak by tomu bylo i s tímto ostatkem, nebýt jejich nevěry a liknavosti; neboť jak již bylo ukázáno, zdá se, že přestali se svou prací ještě dříve, než jim byla zakázána.

Pohnutkou, která vedla krále k zákroku, bylo předejít budoucímu nebezpečí a možné ztrátě příjmu. Takto vyzván, a po ověření údajů týkajících se minulosti města pomocí záznamů v královském archivu, napsal: „*Přikažte, ať jest zastaveno mužům těm, aby to město nebylo stavěno, dokud by ode mne poručeno nebylo. Hleďte pak, abyste se v té věci nemýlili, a ať skrze to nezroste něco zlého na škodu králům.*“ (17. až 22. verš) Protivníci tedy měli úspěch, a když dostali dopis, pospíšili, vyzbrojeni královskou autoritou, a učinili praktická opatření proti každému pokusu pokračovat ve stavbě Hospodinova domu. „*Zastavili jim,*“ čteme, „*mocí a silou.*“

Kapitola pak končí zprávou: „*A tak přetrženo jest dílo domu Božího, kterýž byl v Jeruzalémě, a stálo tak až do druhého léta kralování Daria, krále Perského.*“ (24. verš) Tento poslední verš je nicméně ve spojení s 5. veršem a podává výsledek odporu nepřítele, který je souhrnně líčen ve verších 4 až 5. Vsuvka líčí podrobnosti způsobu, jakým byl Artaxerxes pohnut k vydání výnosu. Vcelku je to smutná kapitola, zpráva o satanově činnosti. Jediným světlým paprskem v ní je věrnost vůdců Izraele, odmítajících spojení se světem. Zbytek kapitoly je temnota. Bůh se tu nezjevuje, a díváme-li se lidským okem, zdálo by se, že nepřítel zcela zvítězil. I když Bůh nezasahuje, přece není nezaujatým divákem toho, co se dělo. Ať je Jeho lid jakýkoli, On zůstává věrný. A uvidíme, že ač chce, aby Jeho lid byl důkladně zkušěn, čeká jen na vhodnou chvíli, aby povstal se silou, které nepřítel neodolá a s kterou probudí své služebníky ze spánku a povede je kupředu k pokračování v práci, pro kterou byli přivedeni zpět z Babylonu.

KAPITOLA V.

V minulé kapitole jsme viděli, jak lid byl od své práce odvrácen satanovým úsilím. V prvních dvou verších následující kapitoly máme záznam o Božím zásahu prostřednictvím proroků ve prospěch Jeho lidu, aby bylo zmařeno usilování nepřítele.

Čtenář ať si připomene zvláštní postavení těchto navrátilivších se zajatců. Ač byli Božím milosrdenstvím přivedeni zpět do své země, nemohli mít ve svém středu viditelnou Hospodinovu přítomnost, jako za dnů království, protože On svrchovanou vládu na zemi přenesl na národy. Už nesestupoval oheň z nebe, aby stravoval jejich oběti, a kněží neměli svaté urim a thumim (kap. 2,63). Bůh tedy byl nyní čistě předmětem víry a zbožní měli vytrvat, jako

kdyby viděli Neviditelného.

Právě proto Bůh nezakročil snad nějakým skutkem moci, aby zmátl protivníky, nýbrž prorockým slovem, aby zasáhl svědomí Svého lidu a povzbudil je k důvěře k sobě samému. Tím je posilnil pro konflikt, který jejich práce bude zahrnovat, a ujistil je tím, že pokud budou v Něho důvěřovat, budou všechna úsilí jejich nepřátel marná. Zde poznáváme pravou funkci proroků. Jak kdosi jiný řekl: „Proroctví předpokládá, že Boží lid je ve špatném stavu, i když je uznáván a proroctví je jemu určeno. Není zapotřebí oslovit mocným svědectvím lid, který šťastně chodí po Božích cestách, ani není třeba podpírat víru zkoušeného ostatku nadějemi založenými na neměnné Boží věrnosti, když všichni se v dokonalém pokoji těší z ovoce Jeho přítomné dobroty – projedované jako důsledek věrnosti lidu. Důkaz tohoto prostého a snadno pochopitelného principu lze nalézt v každém z proroků.“

Nadto je třeba zdůraznit, že prorok byl vzbuzen jako prostředek pro komunikaci lidu s Bohem, když odpovědný vůdce či vůdcové lidu zklamali. Tak když kněžství upadlo za času Eliho, byl Samuel Boží vyvolenou nádobou pro Jeho poselství Jeho lidu, a Samuelova služba pokračovala po dobu Saulovy vlády, nebo aspoň do té doby, než David byl pomazán za krále. To vysvětluje skutečnost, že v nejtemnějších dobách v dějinách Izraele se objevovali největší z proroků, jako např. Eliáš a Elizeus. Tak je to i v naší kapitole: Zorobábel, vladař, a Jesua, nejvyšší kněz, byli odpovědní vůdcové zajatců; ale unavení znepokojujícími útoky protivníků, podlehli i s lidem a spolu s ním přestali budovat dům Páně. Bůh proto nyní posílá proroky Aggea a Zachariáše, a oni prorokovali „*Židům, kteří byli v Judstvu a v Jeruzalémě, ve jménu Boha Izraelského, mluvíce k nim*“ (1. verš).

Ve skutečnosti Aggeus (jak je patrné ze srovnání dat jejich proroctví) dostal své první poselství od Hospodina dva měsíce předtím, než byl použit Zachariáš, a jako náznak selhání Zorobábele a Jesuy stojí za zmínku, že jeho první poslání bylo k nim (Aggeus 1,1). Je velmi důležité (jak jsme ukázali ve svém výkladu proroka Aggea), aby v souvislosti s Ezdrášovou knihou byla čtena poselství těchto proroků, neboť v nich je odhalen pravý stav lidu. Je patrné, že nejen strach z nepřátel způsobil, že upustili od své práce, nýbrž že i jejich srdce měla sklon k bezstarostné pohodlnosti. Našli si čas ke stavbě svých domů, a přitom říkali, že „*nepřišel čas, v němž by dům Hospodinův staven byl*“ (Aggeus 1,2). Jak často, žel, Boží lid zapomíná, když zaměřuje své úsilí

ke stavbě vlastních domů na místě smrti a soudu, že jeho občanství je v nebesích a že zde na zemi je proto jen hostem! Tak i synové zajetí, nedotčení pohledem na zpuštění Hospodinova domu, který stál „pustý“, se obrátili, aby pro sebe stavěli „domy táflované“. Bohu však nebyl lhostejný stav Jeho domu, byl-li lhostejný jim. A On „rozdmýchoval“ všechny vzrůst úrod polí, protože Jeho dům byl „pustý“ a oni se každý starali každý jen o svůj vlastní dům (Aggeus 1,6–9).

Do tohoto stavu věcí byl poslán Aggeus, aby vzbudil jejich pozornost. A jeho slova byla doprovázena takovou energií a mocí, že za dobu o málo delší než tři týdny byli vůdcové lidu i lid sám zbucováni ze své sobecké netečnosti a uposlechli Hospodina hlasu, svého Boha, i slov proroka Aggea, protože ho poslal Hospodin, jejich Bůh; i bál se lid „tváři Hospodinovy“ (srv. Aggeus 1,1 s 1,12–2,1). Zdá se, že 1. verš naší kapitoly je všeobecným konstatováním ohledně činnosti proroků a 2. verš podává zprávu o výsledku prvního Aggeova poselství, nebo snad také o všeobecném výsledku prorocké práce mezi lidem. „*Tehdy povstavše Zorobábel, syn Salatielův, a Jesua, syn Jozadakův, počali zase stavěti domu Božího, který jest v Jeruzalémě, a s nimi proroci Boží, pomáhající jim.*“ Tento poslední výraz snad poukazuje na trvalou činnost proroků během postupu stavby, kterou Hospodin povzbuzoval Svůj lid, aby vytrval ve své práci, rozvíjeje před nimi slávu budoucnosti ve spojení s příchodem Mesiáše a zřízení Jeho království. Lid stavěl a proroci prorokovali, každý zastával své určené místo a každý plnil svou úlohu v obecenství s Božími myšlenkami. Mluvili-li proroci tak, jak byli vedeni Duchem Svatým, (2. Petra 1,21), byl to Hospodin, který povzbudil ducha stavitelů (Aggeus 1,14); a tak všichni stejně pracovali v moci Ducha a všichni zastávali místa jim určená svrchovaným působením Boží milosti.

Čtenáři budiž znovu připomenuto, že lid nečekal na obnovení stavebního povolení od pohané vrchnosti. Bezpochyby byli poddáni mocnostem od Boha zřízeným a věděli, že obdrželi výnos, zakazující jim stavbu; mluvil však sám Bůh, a jestliže byli povinni dávat císařovi, co bylo císařovo, byli povinni také dávat Bohu, co bylo Boží. Když Bůh se sklání, aby promluvil, tu Jeho nároky jsou svrchované, převyšující všechny úvahy, ať jsou důsledky jakékoli. Tuto zásadu uznávali stavitelé dob pozdějších, Petr a Jan, kteří, když jim bylo zakázáno mluvit nebo učit ve jménu Ježíšově, odpověděli: „*Jest-li to spravedlivé před obličejem Božím, abychom vás více poslouchali než Boha, sudte. Neboť my nemůžeme nemluvit toho, co jsme viděli a slyšeli.*“ (Sk. 4,19–20) Ve skutečnosti se víra spojuje se samým Bohem, s Jeho cíli a Jeho

mocí, a může Mu tedy klidně přenechat každou otázku. Synové zajetí tedy uposlechli hlasu svého Boha a pokračovali ve své práci, vědouce, že On má ve Svých rukou srdce všech lidí a že může – a také to nakonec učinil – použít si i odpor nepřátel k tomu, aby podpořil práci na svém domu. Záznam o způsobu, jakým Bůh ukázal, že je nade všemi pyšnými plány protivníků, je obsažen ve zbytku této kapitoly a v kapitole následující. Nejdříve zde je zákrok pohanského vládce a jeho společníků. Čteme:

„Téhož času přišel k nim Tattenai, vývoda za řekou, a Setarbozenai, i tovaryši jejich, kteří takto k nim řekli: Kdo vám poručil dům tento stavěti a zdi tyto dělati? Tedy jsme jim řekli takto, ano i ty muže, kteří to stavení dělali, jmenovali.“ (3. a 4. verš)

Místodržící, činící tento dotaz, byl nepochybně v právu a jednal v zájmu svého panovníka, neboť byl vydán zákaz budování města, byť ne chrámu. On nemohl znát žádný jiný příkaz než příkaz svého krále. Děti tohoto světa nemohou porozumět nikdy Božím nárokům na Jeho lid a vždy se jim zdá pošetilostí, že by se někdo mohl vystavovat nelibosti pozemského panovníka proto, aby se zalíbil Tomu, ve kterého ony nevěří.

Satan vždy pracuje v zákulisí, a kdekoli Bůh na zemi působí skrze svůj lid, tu satan vždy klade překážky. To vidíme ze slov: *„Téhož času.“* (3. verš) Nečteme o žádném pronásledování lidu v době, o které mluví Aggeus, kdy stavěli své vlastní domy. Jakmile však znovu zahájili práci na Hospodinově domě, setkávají se s novými lstmi – ba otevřeným odporem.

Hospodinův dům byl svědectvím pro tehdejší čas, a to je něco, co satan vždy nenávidí. Jestliže se věřící zařizují na tomto světě, myslí na pozemské věci a stávají se těmi, *„kteří přebývají na zemi“* – když tento výraz užijeme v mravním smyslu – satan je nechává na pokoji. Jakmile si však duše pod vedením Ducha Božího uvědomují Jeho myšlenky a pokračují v živém svědectví, tu nepřítel se snaží je odvrátit od toho jakýmkoli způsobem, který k tomu považuje za vhodný. Pozoruhodnou a dokonalou ilustraci této zásady máme v životě našeho požehnaného Pána, stejně jako ukázání satanovy bezmocnosti, pokud Boží lid trvá v poslušnosti a závislosti (viz Mat. 4).

Je-li však satan nemilosrdný ve svém odporu, není Bůh lhostejný k potřebám a slabostem Svého lidu, když je uveden do konfliktu. Čteme tudíž ihned po novém úsilí nepřítelů o zastrašení Židů od jejich práce, že *„nad staršími židovskými byla ochrana Boha jejich, takže nepřekazili jim, dokud ta věc ne-*

přišla před Daria“. Boží oko bylo upřeno na Jeho milovaný lid a vidělo nebezpečí, v němž byli, aby jim dodával potřebnou odvahu v přítomnosti nepřitele, aby jim dal vědomí o Své přítomnosti a ochraně, a tak je povzbudil k vytrvalosti v jejich práci. Je to vskutku podivuhodná věc pro naše duše, když si nějakou mírou uvědomíme, že Boží oko je na nás upřeno. Vzbuzuje v nás onu svatou bázeň, která nám dodává neohroženosti před člověkem, a také nám dává blahé vědomí o zastěňující přítomnosti a ochraně Toho, který nás ve Své milosti k sobě připoutal nezrušitelnými pouty – a to přivádí na naše rty vítěznou apoštologu výzvu: „*Když je Bůh pro nás, kdo proti nám?*“ Jsme takto uschopněni v klidu a míru kráčet cestou služby, ke které jsme povoláni, i když jsme obklíčeni mocnými nepřáteli, protože jsme ujištěni o všemohoucí pomoci našeho Boha. To působí jako povzbuzení k vytrvalosti i k věrnosti.

Dále zde máme opis listu, který Tattenai a jeho společníci poslali králi Dariovi a z kterého můžeme vyčíst další podrobnosti jejich návštěvy v Jeruzalémě. Krátký rozbor tohoto listu bude zajímavý i užitečný. Byli zřejmě uchvázeni dojmem z díla těch slabých Židů, protože říkají králi: „*Přišli jsme do Judské krajiny k domu Boha velikého. Kterýžto stavějí kamením velikým, a dříví kladou do stěn, a dílo to spěšně se staví, a daří se v rukou jejich.*“ (8. verš) Na rozdíl od listu, o kterém čteme v předchozí kapitole, podává se zde aspoň pravdivá zpráva o skutečnostech, ačkoliv cílem obou bylo zastavení postupu práce; nepřítel však v tomto případě vydává svědectví pilnosti a oddanosti stavitelů.

Další dva verše (9 a 10) jsou opakováním veršů 3 a 4 pro informaci krále; nato ve verších 11 až 16 máme odpověď, kterou starší Židů dali svým tazatelům. Nic nemůže být prostší a krásnější než způsob, jakým vypravují svůj příběh a příběh chrámu, na jehož stavbě pracovali. Především se prohlašují za „*služebníky Boha nebe a země*“. Máme-li co činit se satanovou Istí, není mocnější zbraň než smělé vyznání našeho pravého charakteru. Počátek Petrova pádu, nebo snad lépe první vnější krok k němu, bylo to, že zapřel, že patří k Ježíši Nazaretskému. A jak často od té doby to bylo předchůdcem hanby a porážky! Bylo tedy požehnané, že tito Židé uměli zaujmout své postavení na základě tohoto otevřeného vyznání, že jsou Boží služebníci; bylo to požehnané pro jejich duše – zajisté výsledek toho, že věděli, že Boží oko bylo nad nimi, a zároveň to bylo plné ospravedlnění toho, že započali svou práci proti královskému výnosu. Nadto vypravovali o zkáze domu v minulých

dobách. Jejich „*otcové popudili Boha nebeského*“ a On je vydal „*v ruku Nabuchodonozora, krále v Babyloně, Kaldejského, který dům tento zbořil a lid převedl do Babylona.*“ (11. a 12. verš)

Jaký to příběh! Šalomoun postavil dům a Nabuchodonozor jej zbořil, a příčinou toho všeho byly hříchy jejich otců! A jaký příběh o shovívavé milosti a milosrdenství je zahrnut mezi těmito dvěma daty; a žel! – jaké zjevení lidského srdce – jakkoliv bylo v Boží péči. Slovem, mezi těmito dvěma obdobími je obsažena historie království pod lidskou odpovědností, založeného ve slávě a nádheře za Šalamouna, knížete pokoje (David byl první král, avšak založení království bylo vyznačeno zbudováním chrámu) a zničeného za vlády slabého a zlého Sedechiáše (čti 2. Par. 36,11–21). Dále vysvětlují, že dílo, na kterém pracovali, je výsledkem Cýrova výnosu; na důkaz toho vypravují, jak svěřil jejich péči zlaté a stříbrné nádoby, patřící do chrámu, které odnesl Nabuchodonozor (13. až 15. verš) „*Tedy Sesbazar ten přišed, založil grunty domu Božího, který jest v Jeruzalémě, a od toho času až podnes staví se, a ještě není dokonán.*“ (16. verš) Jestliže takto Židy podaná zpráva byla pravdivá, byli zcela ospravedlněni i před lidmi; neboť bylo známou vlastností médských a perských zákonů (a Cýrus byl král perský) že nemohly být měněny (Daniel 6,8.14.15 atd.); a jejich protivníci byli usvědčeni z omylu neznalostí zákona.

Nyní poslaný list proto končí požádáním: „*Nyní tedy, jestli se za dobré králi vidí, nechť se pohledá mezi poklady královskými, které jsou tam v Babyloně, jest-li tak, že by Cýrus král poručil, aby staven byl dům Boží tento, který jest v Jeruzalémě. Potom vůli královskou nechť nám pošle o té věci.*“

KAPITOLA VI.

Král, k němuž se takto odvolali, nařídil pátrání a Cýrův výnos byl nalezen (Ezdráš 6,1–5). Tvzení Židů bylo tak potvrzeno ve všech podrobnostech a nadto bylo nyní zjištěno, že král Cýrus nejen vydal výnos nařizující znovuvybudování chrámu, nýbrž i nařídil, aby náklad byl dáván „*z domu královského*“ a aby byly navráceny svaté nádoby, které odnesl Nabuchodonozor.

Jednaje podle tohoto výnosu, poručil král Tattenaiovi, Setarbozenaiovi a jejich společníkům, aby přestali obtěžovat Židy a aby jim dovolili pokojně pokračovat v jejich práci. Víře bylo patrné, že Bůh pracoval za scénou a používal si moci nepřítelů k tomu, aby uskutečnil své úmysly, podáváje tak nový

příklad toho, jak působí, aby všechny věci napomáhaly k dobrému těm, kteří Ho milují. Neboť Darius nejenže po zásahu nepřátel potvrdil Cýrův výnos, nýbrž i vydal nový, aby všechny potřebné náklady na dům Boží byly kryty z jeho prostředků.

Praví: „*Ode mne také poručeno jest o tom, co byste měli činiti se staršími Židovskými při stavění toho domu Božího, totiž, aby ze zboží královského, z důchodů, jenž jsou za řekou, bez meškání náklad dáván byl mužům těm, aby dílo nemělo překážky, a to, čeho by bylo potřebí, buď volků aneb skopců i beránků k zápalným obětem Boha nebeského, obilí, soli, vína i oleje, jakž by rozkázali kněží Jeruzalémští, nechť se jim dává na každý den, a to beze všeho podvodu, aby měli z čeho obětovati vůni příjemnou Bohu nebeskému, a aby se modlili za život krále i za syny jeho.*“ (8. až 10. verš)

„*Když se líbí Hospodinu cesty člověka, také i nepřátele jeho spokojuje k němu.*“ (Přísl. 16,7) Kdo je na cestě Jeho vůle, může bezpečně zanechat své nepřátele v rukou Páně. Tak starší Židů poznali a mohli se naučit pravdě, která je často zdůrazňovaná v Božím slově a kterou Jeho lid vždy potřebuje, že totiž „*mnohem více jich s námi jest, než s nimi*“ (2. Král. 6,16).

Tedy Bůh sám byl štítem Svého lidu, když byli zaujati Jeho službou; a dokud poslouchali Jeho slovo a počítali s Jeho silou, nebylo možné, aby jim byly činěny překážky. Tak se satan znovu přecenil a byl nucen sloužit k podpoře díla, které nenáviděl. V pozdější době napsal apoštol Pavel: „*Chci pak, bratří, abyste věděli, že to, což mne obklíčilo, k většímu prospěchu evangelia přišlo.*“ (Fil. 1,12) Když se satanu podařilo zavřít Pavla do vězení, myslil, že zvíťazil, podobně jako v onom nejpozoruhodnějším případě, kdy přiměl Židy k tomu, aby žádali ukřižování svého Mesiáše. V obou případech však jeho zdánlivý úspěch byl ve skutečnosti osudnou porážkou. Můžeme tudíž za jakéhokoli odporu nebo pronásledování klidně kráčet vpřed, odvážně a vytrvale, protože pracujeme na díle Páně a On řekl: „*Aj, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání věku.*“

Darius šel ještě dále: „*Nadto ode mne jest rozkázáno: Kdož by koli zrušil přikázání toto, aby vybořeno bylo z domu jeho dřevo, na němž by oběšen byl, a dům jeho ať jest hnojištěm pro takovou věc. Bůh pak, jehož jméno tam přebývá, zkazí všelikého krále i lid, který by vztáhl ruku svou ke změnění toho a zkáže toho domu Božího, který jest v Jeruzalémě. Já Darius přikazuji sám, bez meškání ať se stane.*“ (11. a 12. verš). Král tedy postavil Židy pod záštitu své autority a chránil je proti dalšímu obtěžování tím, že ustanovil

trest smrti za překážení jejich práci. Podle způsobu řeči nelze pochybovat o tom, že král sám měl jakousi známost „Boha nebeského“, protože mluví o tom, že „jeho jméno tam přebývá“. Ať je tomu jakkoliv, Bůh vzbudil v jeho srdci přízeň ke Svému lidu a k dílu stavby chrámu. Účinek výnosu byl okamžitý, neboť čteme, že Tattenai a jeho společníci „učinili bez meškání“, co Darius přikázal, a nadále veškeré překážky ustaly a nepřátelé práce zmizeli z jeviště.

Nyní nejen ustal odpor vůči stavbě Božího domu, ale Bůh nadto ve své péči o Svůj lid a v odpověď na jejich víru k nim obrátil i srdce krále, takže jeho královská moc se nyní stala jejich záštitou a ochranou. Proto čteme:

„I stavěli starší Židovští a šťastně se jim vedlo podle proroctví Aggea proroka a Zachariáše, syna Iddova. Stavěli tedy a dokonali z rozkázání Boha Izraelského a z rozkázání Cýra a Daria a Artaxerxa, krále Perského; a dokonán jest ten dům k třetímu dni měsíce Adar, a ten byl rok šestý králování Daria krále.“ (14. a 15. verš)

Než přistoupíme k podrobnostem tohoto záznamu, připomeňme čtenáři nápadnou podobnou událost z dějin stavby Božího domu v Novém zákoně. Ve spojení se Štěpánovou smrtí „přišlo v ten čas veliké protivenství na církev, která byla v Jeruzalémě, a všichni se rozprchli po krajinách Judských a Samařských, kromě apoštolů.“ (Skutky 8,1.)

Brzy nato při návštěvě Saula po jeho obrácení (pravíme „po jeho obrácení“ – ve skutečnosti od jeho obrácení uplynulo několik let, viz Gal. 1,18 – ale mluvíme o pořádku vypravování) v Jeruzalémě znovu povstalo protivenství a Řekové chtěli zabít Pavla; a bratři jej poslali do Tarsu (Sk. 9,29.30). Následuje pak toto: „A tak sborové po všem Judstvu a Galilei i Samaří měli pokoj, vzdělávající se a chodíce v bázni Páně, a rozhovornovali se potěšením Ducha svatého.“ (31. verš) Bůh jim dal odpočinek od pronásledování nepřátel a oni, skrze Jeho milost, využili toho ke vzdělávání se na své nejsvětější víře. Tak tomu bylo i se staršími židovskými. Budovali a byli povzbuzováni potěšením Ducha Svatého prostřednictvím služby proroků.

Je důležité povšimnout si těchto dvou skupin – stavitelů a proroků. Jak již bylo ukázáno při výkladu Aggea, tyto dva charaktery služby nemohou být zaměňovány. Stavitel nemůže zastávat službu proroka a prorok nemůže změnit svůj prorocký plášť za zednickou lžici. Proto apoštol říká: „Majíce obdarování rozdílná podle milosti, která dána jest nám, buďto proroctví, to ať se koná podle pravidla víry, buďto úřad (služba), v přísluhování.“ (Řím. 12,6–

7) Stavitel je ten, jehož práce spočívá v kladení kamenů na základ; ten, koho si Bůh používá, aby kázáním nebo učením shromažďoval duše, přiváděje je jako živé kameny k základu, kterým je Ježíš Kristus (1. Kor. 3). Porok pak povzbuzuje lid k pokračování v práci sdělováním Božích myšlenek a přezkusuje vše Jeho Slovem. Prorok uvádí svědomí do Boží přítomnosti, udržuje proto smysl pro odpovědnost a slouží vedením, napomínáním nebo povzbuzováním podle potřeby okamžiku, mluvě tak, jak je puzen Duchem Svatým – nyní ovšem skrze psané Slovo, ale je veden Duchem ke slovu, které je pro danou chvíli vhodné.

Tak tedy starší izraelští pracovali a proroci prorokovali a je také zaznamenáno, že „šťastně se jim vedlo podle proroctví“. Příčina je zřejmá. Duch Svatý působil v moci nejprve skrze proroky, a potom tím, že vzbudil v srdcích stavitelů odpověď na Boží slovo, zvěstované proroky. Vždy v dějinách království národ prospíval, když dbal na hlas svých proroků; naopak každý zlý důsledek vyplýval z toho, že nedbal na napomenutí a varování z nebe. V Boží církvi tomu není jinak. Kdykoli stavitelé dbají na proroky, kteří ukazují a používají Boží myšlenky, jak jsou zjeveny v Jeho Slově, tak prospívají, jejich práce je trvalá a sami obdrží požehnání. Nedbají-li však na Boží vedení a napomínání a pracují-li podle vlastních myšlenek, tak jen kazí práci, kterou jsou zaměstnání, a nahrazují zlato, stříbro a drahokamy dřívím, senem a strništěm. Lidskému oku se snad jejich práce zdá větší a prospěšnější; ale zkušena bude v onen den a Pán sám je jediný soudce pravé užitečnosti služby.

Nyní nebylo žádné další přerušení, neboť pokračovali ve své práci, až ji i ukončili; a jak Duch Boží pečlivě poznamenává, byla ukončena „z rozkázání Boha Izraelského a z rozkázání Cýra, Daria a Artaxerxa krále Perského“. Vše tedy bylo učiněno v poslušnosti vůči Bohu a s dovolením pozemských mocí, kterým byli poddáni podle Božího určení. Požehnaná výsada těchto pracovníků, že tak pracovali, a dodejme, nemalá čest pro tyto pohanské panovníky, že byli s nimi takto spojeni a byli použiti k vykonání Božích úmyslů. Bezpochyby – a toto nepřehlížejme – jména králů jsou zde uvedena proto, abychom viděli, jak Bůh cení zásadu poslušnosti vůči ustanovené vrchnosti.

Jak již shora zdůrazněno, je tato poddanost omezena jedině tehdy, když „vrchnosti, které jsou,“ se svými nároky vtírají do oblasti, kde Bůh je svrchovaným. Jakmile se lidská autorita sráží s Božími nároky na duši, stává se nicotnou a prázdnou. S touto výjimkou (Sk. 4,19) se věřící má vždy podřizovat vrchnostem zřízeným od Boha (Římanům 13).

Potom je uvedeno datum dokončení domu. Bylo to třetího dne měsíce Adar, šestého roku vlády krále Daria. Od opětovného započetí stavby do dokončení uplynuly tedy čtyři roky (Ezdráš 4,24). Kolik let uplynulo od položení základů, nelze říci, neboť neznáme přesně délku trvání vlády panovníků mezi Cýrem a Dariem. Sotva však to bylo méně než dvacet let a pravděpodobně víc. S jakou shovívavostí a trpělivostí Bůh snášel pochybení Svého lidu! A nyní, když Jeho cíl je dosažen a dům dobudován, s jakým potěšením nás upozorňuje na námahu Svého lidu! Ač vše bylo vykonáno jen Jeho milostí, v téže milosti On přičítá Svému lidu to, co On sám způsobil. Tak tomu bylo vždy a vždy bude, jak hojně dosvědčí Kristova soudná stolice. Neboť jestliže někdo z nás dostane odměnu za dobré věci, které působil v těle, vyzná k Jeho chvále, že On sám byl zdrojem a mocí všeho dobrého, co se Jemu zalíbilo uznat.

Hospodinův dům byl nyní hotov a my dále máme záznam o posvěcení:

„Tedy synové Izraelští, kněží a Levítové, i jiní, kteří byli přišli z převedení, posvětili toho domu Božího s radostí. A obětovali při posvěcení toho Božího domu sto telat, skopců dvě stě, beránků čtyři sta a kozlů k oběti za hřích za všechen Izrael dvanáct, vedle počtu pokolení Izraelských. I postavili kněží v třídách jejich, a Levíty v pořádcích jejich při službě Boží v Jeruzalémě, jakož psáno jest v knize Mojžíšově.“ (16. až 18. verš)

Bylo jen přirozené, že se v takové chvíli radovali, neboť dům jejich Boha byl vyjádřením všech požehnání smlouvy, ve které stáli. Konečně tedy, po dlouhých letech selhání, nesnází, zklamání a bolestí stál zde dokončen před jejich očima. Pro toto byli vyvedeni z Babylonu, a jestliže někteří z nich rozsévali se slzami, žali nyní s radostí. Jejich slabost a chudoba jejich postavení je však patrná ze srovnání tohoto posvěcení chrámu s posvěcením chrámu Šalomounova. Tehdy král obětoval 22 000 volů a 120 000 ovcí kromě volů a ovcí, nesčetných pro množství a obětovaných před truhlou smlouvy (2. Par. 7,5; 5,6). Kdyby se byli zabývali touto stránkou, pak jejich radost, podobně jako při kladení základů, by snadno mohla být doprovázena nářkem a pláčem. Víra však má co činit s neviditelnými věcmi, a mohla tudíž připomenout tomuto chabému ostatku, že Hospodin byl vůči nim neméně mocný a neméně milosrdný než vůči Šalomounovi.

Dům byl snad méně slavný a oni sami byli jen ubozí poddaní pohanského vládce; jestliže však Bůh byl s nimi, jako že skutečně byl, pak zdroje pří-

stupné víře byly právě tak neomezené, jako kdykoliv. Pravdu, že Kristus zůstává pro Svůj lid ve dnech nesnází tentýž jako v dobách prosperity, si nemůžeme dost hluboko vštípit do svých myslí. Moc této skutečnosti nás pozvedá jako nic jiného nad naše poměry a dává nám odvahu jít kupředu, ať jsou nebezpečí cesty jakákoliv.

A tato víra působila v těchto dětech zajetí; neboť čteme, že obětovali oběť za hřích za všechen Izrael. Zde nebyl všechnen Izrael – jen zástupci dvou nebo snad tří pokolení; ale tito nemnozí stáli před Bohem na základě celého národa a rozuměli tomu, a zahrnuli tudíž do své oběti za hřích všechna pokolení Izraele. To je zajisté významné poučení pro ostatek shromažďovaný v těchto posledních dnech ke jménu Pána Ježíše Krista. Snad je jich jen málo a jsou chudí a slabí; vniknou-li však do pravdy o svém postavení, budou ve svých srdcích a modlitbách zahrnovat všechny údy toho jednoho těla. V duchu budou zaujímat základ, na který byli postaveni „se všemi svatými“; jinak by jen rozmnožili mnohé sekty, které už tak dělí Boží církev. To je snadné, jestliže jednáme v živé víře, neboť víra, která se spojuje s Bohem, se spojuje i se vším Jeho lidem.

Tehdy byla jejich význačnou známkou i poslušnost. Služby domu – kněží i Levíty, uspořádali „jakož je psáno v knize Mojžíšově“. Cesta poslušnosti je pro jedince i pro shromáždění jedinou cestou požehnání. V době, kdy Boží dům byl dokončen, by se pro ně zdálo pošetilostí, aby se člověk vtíral svými myšlenkami do Božího domu. Je zajímavé jen to, co Bůh řekl, co On nařídil. Tak tomu bylo i tehdy o Letnicích, když Boží dům byl budován v apoštolské církvi; a tak tomu bylo, když Bůh milostivě dovolil oživení pravdy o církvi na počátku minulého století. Ale to, co se stalo po odchodu apoštolů, se stalo opět – i s ostatkem, jak uvidíme v poslední kapitole Ezdráše – tj., Boží slovo jako jediná směrnice pro Jeho dům je často nahrazeno lidským slovem, lidskou libovůlí nebo lidskou moudrostí.

Žádné nebezpečí není tak Istivé jako postupné vnikání lidských myšlenek a pořádků náhradou za Boží slovo. Ačkoliv se to tak nemyslí, je to přece ve skutečnosti sesazení Krista z Jeho místa svrchovanosti nad Jeho lidem. Takto nikdy nebylo potřebnější připomínat si slova našeho vzkříšeného Pána: „*Kdo má uši, slyš, co Duch praví církvi!*“

Po posvěcení chrámu byla za krátkou dobu slavena velikonoční slavnost:

„Slavili také ti, kteří se vrátili z přestěhování, velikunoc čtrnáctého dne měsíce prvního. Nebo očistili se byli kněží a Levítové jednomyslně. Všichni čisti

byli a obětovali beránka velikonočního za všechny, jenž zajati byli, i za bratří své kněží, i sami za sebe. A jedli synové Izraelští, kteří se byli navrátili z přestěhování, i každý, kdo odděliv se od poskvrnění pohanů země, připojil se k nim, aby hledal Hospodina, Boha Izraelského. Drželi také slavnost přesnic za sedm dní s veselím, protože je rozveselil Hospodin, a obrátil srdce krále Asyrského k nim, aby jich posilnil v díle domu Božího, Boha Izraelského.“ (19. až 22. verš)

Ta spojitost je mimořádně krásná. Dům jejich Boha je dokončen a Jeho lid slaví památku vykoupení z egyptské země, připomíná si tak ke chvále Hospodinově půdu, na které stojí, a skutečnost, že základem všech jejich pozhénání, všech Božích činů milosti vůči nim, je krev zabitého Beránka. To podle slova Mojžíšova byla noc, která „*ostříhána býti má Hospodinu, v níž vyvedl je ze země Egyptské; ta tedy noc Hospodinova ostříhána bude ode všech synů Izraelských po národech jejich*“ (2. Moj. 12,42). Nic nemohlo zřetelněji ukázat, že tyto děti zajetí si v této chvíli byly vědomé mysli Páně, než jejich slavení slavnosti Fáze. Pomíjejíce slávu království, povznášeli se vzhůru, až dospěli k základu všech přítomných i budoucích výsad, které vlastnili, a tam vyznávali Boha jakožto Boha svého spasení. Budovali tedy na tom, čím jim byl Bůh na základě krve velikonočního beránka, a v tom našli, jako každá duše vždy nachází, skálu neměnnou a nepohnutelnou. Jejich srdce byla v této slavnosti, „*neboť*“, čteme, „*očistili se byli kněží a Levítové jednomyslně. Všichni čisti byli*“ (viz 4. Moj. 9,10–14). Chápali, čím byli povinni Tomu, jehož slavnost slavili.

Kromě nich tam byli i jiní, kteří se k nim připojili v této slavnosti – ti, kteří se oddělili „*od poskvrnění pohanů země*“, aby hledali Hospodina, izraelského Boha. Nepraví se, zda to byli někteří z oněch nemnohých Izraelitů, kteří byli zanecháni v zemi, když jejich bratří byli odvedeni do zajetí, nebo pohané. Ve 2. Moj. 12 je řečeno: „*Žádný cizozemec nebude jísti z něho.*“ Dodává se však: „*Jestliže by pak cizozemec bydlil s tebou pohostinu a slaviti by chtěl Fáze Hospodinu, prvé obřezán bude každý pohlaví mužského; a tehdy přistoupí k slavení jeho.*“ (2. Moj. 12,48; viz též 4. Moj. 9,14) Pravděpodobně tam byli „*cizozemci*“; a je-li tomu tak, byli přitaženi svědectvím Boží moci, která byla patrná v jejich oddělení od zla. Žel však, že dále nečteme o takových, kteří by byli takto přitaženi; spíše synové izraelští byli později přitahováni k pohanům. Tak tomu je vždy s Božím lidem. Když Duch Boží působí v jejich středu a když v důsledku toho oni chodí podle povahy svého povolání, bude vždy

jistý počet těch, kteří, přitahováni tím, co vidí, budou hledat jejich společnost a obecenství. Jestliže však život a moc ochabují a místo nich se jeví chlad a lhostejnost, pak přitahuje svět a nikoli církve. Proto je každé hnutí v církvi nejvlivnější na počátku, protože tu jsou projevy moci Ducha nejzřejmější.

Po velikonoční slavnosti slavili s radostí svátek přesnic podle Božího slova. (Viz 2. Moj. 13.) Tato slavnost se konala ihned po velikonoci a svůj zvláštní význam odvozuje od ní. Apoštol nám to vysvětlil. Praví: „*Jest Beránek náš velikonoční za nás obětován, Kristus. A proto hodujme (slavme svátek) ne ve kvasu starém, ani ve kvasu zlosti a nešlechetnosti, ale v přesnicích upřímnosti a pravdy.*“ (1. Kor. 5,7–8) To znamená, že jakmile jsme vykoupeni, Bůh si činí na nás nárok a přeje si, abychom vyhovovali Jeho požadavkům svatým životem – oddělením od zla a oddělením pro Něho. Slavnost trvala sedm dní – zobrazuje to dokonalé období, v předobrazu období celého našeho života. Tak tedy i ve Starém i v Novém zákoně jsou všechny Boží nároky na Jeho lid založeny na vykoupení. „*Nejste sami svoji, neboť koupeni jste za mzdu.*“ To má při vši rozmanitosti slov vždy tentýž význam a totéž poučení všude opakované: On je svatý, i my máme být svatí. Kvas nemá být nalezen v našich přibytcích a svátek má být slaven trvale v přesnicích upřímnosti a pravdy. Tyto dvě věci nemají být nikdy od sebe v učení oddělovány. Jestliže milost, milost neomezená, se projevuje v našem vykoupení, má být milost činná i v srdcích vykoupených. Povolává-li nás Bůh ze světa, není to proto, abychom se do světa zas vrátili a našli tam svůj domov. Jsme-li Jeho milostí omyti drahou krví Krista, On zajisté očekává, že budeme zachovávat i svá roucha neposkvrněná. Je-li nám tedy památka našeho vykoupení milá, radujeme-li se u stolu Páně, oslavujeme Ho při symbolech Jeho těla a krve, zachovávejme rádi i svátek přesnic na svědectví Jemu, který nás vykoupil a pro slávu Jeho požehnaného jména.

Byl to čas radosti pro ten ubohý ostatek, neboť na nich spočívalo Boží požehnání a srdce pohanského krále jim bylo příznivě nakloněno. Na čas pomínulo období chmur a oni mohli odpočívat v slunečním svitu nebeské i pozemské přízně.

Zde končí první část knihy; zbývající čtyři kapitoly jsou věnovány Ezdrášovu poslání a dílu.

KAPITOLA VII.

Přistupujeme nyní ke druhé části knihy. V první části se vypravuje o návratu lidu z Babylonu a o stavbě chrámu; ve druhé části máme osobní poslání a činnost Ezdráše. Všimněme si opět, že všude jsou patrné známky přenesení panovnické moci na zemi ze Židů na pohany. Tak datum poslání Ezdráše je udáno jako „za kralování Artaxerxa, krále Perského“, a podrobně se mluví o jeho pověření králem k jeho práci (11. až 26. verš) na důkaz toho, že Boží lid byl v té době pod mocí pohanů a že Bůh sám vždy uznává mocnosti mající svůj původ v Jeho svrchovaném ustanovení.

Snad bude čtenáři pomoci, jestliže stručně naznačíme stavbu kapitol 7 a 8. Po Ezdrášově rodokmenu (Ezdráš 7,1–5) je podána stručná zpráva o tom, jak král povolil jeho cestu do Jeruzaléma, o cestě samé a o účelu jeho poslání (6. až 10. verš). Následuje králův list, opravňující Ezdráše k činnosti a vybavující ho k tomu potřebnou pravomocí (11. až 26. verš). Tato kapitola končí Ezdrášovým velebením Boha za to, že naklonil královo srdce k Hospodinovu chrámu i k milosrdenství vůči němu atd. (27. až 28. verš). V kap. 8,1–14 máme seznam těch, kteří dobrovolně využili králova svolení, aby s Ezdrášem odešli z Babylonu. Tito všichni se shromáždili „u potoka, který vpadá do Ahavy“, a když Ezdráš zjistil, že tam nebyli Levité, učinil opatření, aby byli zajištěni „služebníci domu Boha našeho“ (15. – 20. verš). Když takto bylo vše připraveno, následují dvě věci: nejdříve půst a ponižování před Bohem (21. a 23. verš); dále ustanovení dvanácti předních kněží k péči o stříbro, zlato a nádoby obětované „domu Boha našeho“ (24. až 30. verš). Následuje cesta a příchod do Jeruzaléma a přípravy nutné k započetí Ezdrášovy činnosti (31. až 36. verš).

Vidíme tedy, že 7. a 8. kapitola by měly být čteny společně, neboť tvoří souvislé vypravování, ke kterému je oddíl 7,1–10 předmluvou či úvodem.

Ezdrášův rodokmen je sledován až k Aronovi (1. až 5. verš). On tedy byl oprávněn ke všem právům a výsadám kněžství (viz Ezdráš 2,62); nadto byl dobrým znalcem zákona svého Boha, a tudíž mohl být učitelem lidu v Hospodinových ustanoveních (viz 3. Moj. 10,8–11; Mal. 2,4–7). Knězem se stal rodem a posvěcením, avšak „zběhlým v zákoně Mojžíšově, který dal Hospodin, Bůh Izraelský“, se stal jedinečným osobním studiem Slova. Zděděný úřad tedy nemohl ani u Židů poskytnout předpoklady k jeho vykonávání. Tyto mohly být získány jedinečným osobním obecenstvím s Bohem v Písmu; neboť zatím co

posvěcením byl kněz z milosti oprávněn ke službě před Bohem, náležitě sloužit mohl jen tehdy, když vše bylo konáno v poslušnosti Slova, a bylo nemožné, aby učil, nebyl-li sám obeznámen s Božími myšlenkami. Zanedbávání této druhé části kněžského úřadu vedlo k úpadku a porušení kněžství, neboť Boží slovo bylo v Joziášově době tak dokonale zapomenuto, že nalezení opisu zákona v chrámě bylo epochální událostí jeho vlády.

Je tedy nesmírně zajímavé – jako když najdeme líbezný květ uprostřed písečné pouště – shledat v Ezdrášovi člověka vážícího si svého kněžského původu, nacházejícího však radost a sílu v zákoně svého Boha; v 10. verši je zjeveno tajemství jeho známosti. „*Uložil v srdci svém, aby zpytoval zákon Hospodinův i plnil jej.*“ Nechť čtenář uváží tento významný a poučný údaj: „*Uložil v srdci svém.*“ Tak se apoštol modlil za věřící v Efezu, aby oči jejich **srdce** (podle pův.) byly osvětleny, aby věděli, jaká je naděje Jeho povolání atd. (Efezským 1,18). Ano, srdci se dostávají Boží zjevení; u hrobu se Pán zjevil Magdaleninu srdci, nikoliv rozumu učedníků. Tuto pravdu nemůžeme dostatečně zdůraznit. Příprava srdce (a ta přichází také od Pána) je vším jak pro studium Slova, tak i modlitbu nebo klanění (viz 1. Kor. 8,1–3; Žid. 10,22; 1. Jana 3,20–23).

Je tu však ještě jiná věc. Chtěl-li Ezdráš nastrojit své srdce ke zpytování Božího zákona, bylo to především a hlavně proto, aby **jej plnil**. Nikoliv tedy pro rozhojnění znalostí a zvýšení své slovutnosti jako učitele, nýbrž aby jeho srdce, život a všechny cesty tím byly formovány – aby jeho vlastní život byl ztělesněním pravdy, a tak aby se líbil Pánu. Potom následovalo to, že „*učil lid Izraelský ustanovením a soudům*“. Tento pořádek nemůže nikdy být zanedbán bez vážných důsledků; neboť jestliže učení nevyplývá ze srdce, které samo je poddáno pravdě, pak nejen nemá žádnou moc k působení na jiné, nýbrž zatvrzuje i srdce učitele samého. To je příčina mnohého selhání v Boží církvi. Svatí jsou vždy znovu zděšeni náhlým odchýlením od pravdy nebo pádem těch, kteří zaujíмали místo učitelů; ale kdykoli se nedbá na stav srdce a mysl se činně obírá Božími věcmi, je duše vystavena nejlistivějším satanovým pokušením. Pravý učitel má do jisté míry, jako Pavel, být schopen ukázat na svůj vlastní příklad a říci, jako on řekl Tesalonickým: „*Víte, jací jsme byli mezi vámi pro vás.*“ (Viz též Skutky 20 a Filipským 3.)

Nadto je patrné, že Ezdráš byl v souladu s Božími myšlenkami o Jeho lidu. Jeho srdce bylo s ním, neboť čteme, že usiloval o dovolení od krále, aby mohl jít do Jeruzaléma, a že „*dal mu král podle toho, jak ruka Hospodina, Boha jeho, byla s ním, všechno, zač žádal*“ (6. verš). Toužil tedy po dobru a

požehnání pro svůj lid, lid svého Boha, ale protože byl poddaným krále, potřeboval jeho svolení. Pán ani pro svou službu nechce, abychom si zlehčili autoritu těch, pod něž jsme postaveni. Jestliže však Pán vložil do Ezdrášova srdce touhu po službě Jemu, pak působil i na krále, aby vyhověl žádosti Jeho služebníka.

Jak je to dobré, svěříme-li se Jeho rukám! Často jsme v pokušení přeskakovat překážky, které nám člověk postavil do cesty, vynutit si otevření dveří, které lidská ruka zavřela; je však naší útěchou a silou, pamatujeme-li, že Pán může před námi urovnat cestu, kdykoli bude chtít, a že na nás je, abychom klidně na Něho čekali, jsouce ochotni jít vpřed, jakmile On řekne slovo. Rozpoznání Boží ruky nad sebou bylo příznačné pro tohoto oddaného služebníka (viz 9. verš; Ezdráš 8,18.22.31 atd.) a bylo mu jak zdrojem trpělivosti, tak odvahy.

Podrobnosti cesty, o které máme stručný záznam ve verších 7 až 9, nás budou zaměstnávat v další kapitole; proto hned přejdeme ke královu listu, zmocňujícímu Ezdráše – listu, který byl jeho oprávněním k činnosti, určil předmět jeho poslání a prostřednictvím královských výběrčích za řekou opatřoval prostředky k vykonání jeho služby v souvislosti s uspořádáním Hospodinova domu.

Po pozdravu, ze kterého je patrné, že Ezdráš byl pravým svědectvím uprostřed pohanů, král vyhláší: „*Ode mne jest přikázáno, kdo by koli v království mém z lidu Izraelského a kněží jeho i Levitů dobrovolně jíti chtěl s tebou do Jeruzaléma, aby šel.*“ (13. verš) Jak jsme viděli v 1. kapitole, Kýrus předtím udělil tutéž výsadu; nyní pak po uplynutí mnoha let působí Duch Boží opět skrze krále k vysvobození Svého lidu. Nemělo tu však působit žádné lidské nucení; kdo šel, měl jít dobrovolně, neboť Bůh chce dobrovolné služebníky. Je-li zde jaké nutkání, pak jen od Ducha Svatého. Potom ve verších 12 až 20 je pečlivě vymezen ve všech podrobnostech cíl a předmět Ezdrášova poslání. Byl poslán „*od krále a sedmi rad jeho*“, aby „*dohlédal k Judstvu a Jeruzalému podle zákona Boha svého*“ (14. verš). Měl dále spravovat stříbro a zlato, které král a jeho rádcové dobrovolně obětovali izraelskému Bohu, i které by se našlo v babylonské zemi spolu s dobrovolnými oběťmi lidu atd.; toho mělo být použito na nákup zvířat k obětem atd. nebo k účelům, které by určil Ezdráš a jeho bratři „*vedle vůle jejich Boha*“.

Podrobností Ezdrášova poslání ať si povšimne čtenář sám. Rád bych jej však upozornil na několik poučných věcí. Nemůže ujít naší pozornosti, že onen

pohanský mocnár všechno přivádí do vztahu k Boží vůli, nebo abychom mluvili přesněji, nařizuje, aby vše bylo uspořádáno v poddanosti této vůli. Skoro by se zdálo, že ač byl pohan, byl v plném obecenství s Ezdrášovým předmětem; a z jeho vyznání, že Hospodin je Bohem nebeským (21. a 23. verš) soudíme, že není nemožno, že milost se dotkla jeho srdce. Ať je tomu jakkoliv, je jisté, že pečlivě činí opatření pro vykonání Ezdrášova poslání všemi prostředky a zároveň pověřuje Ezdráše správou lidu „*podle moudrosti Boha*“. Také jsou zde určeny tresty za neposlušnost Božího a královského zákona, a to až po trest smrti. Je zde jasně patrné, že Bůh je svrchovaný ve volbě Svých nástrojů a že podle Své vůle činí všechno mezi obyvateli země i mezi nebeskými zástupci; a nikdo nemůže zadržet Jeho ruku nebo Mu říci: „*Co to děláš?*“ Zde vidíme příklad: „*Artaxerxes, král králů*“ a „*Ezdráš, kněz, umělý v zákoně Boha*“ uskutečňují společně Boží myšlenky pro Jeho lid a Jeho dům v Jeruzalémě.

Ezdráš sám je naplněn chválami, když uvažuje o divy působící moci Boží ruky. Zaznamenav totiž obsah králova listu, propuká v dobrořečení: „*Požehnaný Hospodin, Bůh otců našich, který dal takovou věc v srdce královo, aby zvelebil dům Hospodinův, který jest v Jeruzalémě, a naklonil ke mně milosrdenstvím krále i rad jeho i všech mocných knížat královských.*“ (27. až 28. verš)

A dodává: „*Protož já posilněn jsa, jak ruka Hospodina, Boha mého, byla nade mnou, shromáždil jsem z lidu Izraelského přednější, kteří by šli se mnou.*“ V tomto se projevuje jako pravý muž víry: ve všem hledá Boží působení. Nehledí na sebe; pro jeho duši je Bůh všechno ve všech. Nebyla to tedy jeho žádost (6. verš), která přiměla krále k jednání, nýbrž Bůh, který vložil tu věc do králova srdce; nebyl to Ezdrášův vliv, který ho doporučil králi a jeho knížatům, nýbrž Bůh, který rozšířil své milosrdenství k němu v jejich přítomnosti; ne ve své vlastní moci shromáždil přední muže, aby šli s ním, nýbrž Bůh to byl, který ho posilnil Svou rukou nad ním.

Ve všem tom je význačným příkladem pro každého věřícího; a šťastný je ten, kdo se jako Ezdráš naučil žít v Boží přítomnosti, hledět za jednání lidí k moci, která je všechny řídí, a přijímat vše, přízeň nebo pronásledování, pomoc nebo překážky, od Pána. Taková duše poznala tajemství dokonalého pokoje uprostřed zmatku a vřavy světa, stejně jako v přítomnosti moci satana.

KAPITOLA VIII.

Na první pohled je patrná úzká spojitost této kapitoly s předchozí. Kapitola 7 končí slovy: „*Shromáždil jsem z lidu Izraelského přednější, kteří by šli se mnou.*“ Tato pak začíná: „*Tito jsou pak přednější po čeledech svých otcovských a rod těch, kteří vyšli se mnou za kralování Artaxerxa krále z Baby-lona.*“ Výčet rodů následuje až do 14. verše a ukazuje, jak drahá Bohu byla i samotná jména těch, kteří uposlechli Jeho výzvy v takové chvíli. Takové uposlechnutí je ovocem Jeho milosti; ale když dává tuto milost, s potěšením přičítá svému lidu to, co sám způsobil v jejich srdcích. Byl to zbožný zástup, čítající přes 1500 duší, které byly takto shromážděny k návratu do země svých otců – země všech jejich tradic a také všech jejich nadějí.

Prvním Ezdrášovým činem bylo, že je shromáždil „*u potoka, který vpadá do Ahavy, a leželi jsme tu tři dni. Potom přehledal jsem lid a kněží a ze synů Lévi nenašel jsem tu žádného*“ (15. verš). Byli tam dva, ale jen dva kněží, totiž Gerson, syn Fínesův, a Daniel, syn Itamarův. Ale z levítské rodiny, kromě kněží, nebylo ani jednoho. Není divu, že Ezdráš měl starost, neboť toto byl smutný příznak stavu, do jakého lid upadl. Jen kněží se těšili přístupu do svatyně Božího domu a jen Levítové byli ustanovení služebníci ke všemu, co se týkalo přisluhování ve svatyni, a přece když bylo svoláno, aby se navrátili a opět se ujali svých výsad, zůstali lhostejnými a netečnými. Našli domov právě tam, kde jejich otcové zavěšovali své harfy na vrby a plakali, rozpomínajíce se na Sion. A právě tak je tomu s Božím lidem dnes. Jakmile podlehnou pokušení nepřítele, aby mysleli na zemské věci, stanou se nedbalými vůči svým duchovním výsadám a nejsou-li vyburcováni ze své duchovní ospalosti, mohou se stát i „*nepřáteli kříže Kristova*“. Žádné Boží dítě, které rozumí svému nebeskému povolání, se nemůže spokojit s přebýváním v Babyloně.

Ani Ezdráš se nespokojil s tím, že by Levítové zůstali zpět. Tento oddaný služebník znal potřeby Božího domu a trápilo jej, že se starali o své věci a nikoliv o Hospodinovy sínce. Učinil tedy opatření, aby jejich svědomí byla dotčena a aby se aspoň nyní ještě k němu připojili při jeho poslání v Jeruzalémě. Proto posílá pro některé jejich přední muže, mezi kterými byli Jojarib a El-natan, „*muži učení*“. Je dobře pro Boží lid, když v dobách rozkladu a zkázy lze ještě nalézt takové „*učené muže*“, pomocí kterých Bůh chrání Svě svaté před ještě hlubším poklesnutím a udržuje z víry a naděje to, co ještě zůstává. Ezdráš s nimi uměl jednat a jeho horlivost pro práci, ke které přilnulo jeho

srdce, je vyjádřena v poslání, kterým je pověřil.

Praví: „*A poslal jsem je s příkazem k Iddovi, knížeti v Chasifia místě, a naučil jsem je, jak by měli mluvit k Iddovi, Achivovi a Netinejským v Chasifia místě, aby nám přivedli služebníky domu Boha našeho*“ (17. verš – přel.). O Pánu Ježíši je řečeno, neboli raději On sám praví, mluvě v Duchu: „*Horlivost domu tvého snědla mne.*“ (Žalm 69,10; Jan 2,17); to proto, že Otcova sláva byla vždy Jeho svrchovaným zájmem. Boží jméno, Boží čest byly vždy potěšením Jeho duše. I Ezdráš podle své míry toužil po Boží cti v Jeho domě, a tak byl v obecenství se samým Božím srdcem. To bylo tajemství jeho úsilí, aby opatřil „*služebníky domu Boha našeho*“.

A Bůh působil s ním, jak on sám vyznává, neboť praví: „*I přivedli nám, s pomocí Boží muže rozumného ze synů Moholi, syna Lévi, syna Izraelova, a Se-rebiáše ze syny jeho a bratři jeho osmnácte a Chasabiáše a s ním Izaiáše ze synů Merari, bratři jeho a synů jejich dvaceti. Z Netinejských pak, které byl zřídil David a knížata ke službě Levitům, dvě stě a dvaceti Netinejských. A ti všichni ze jména vyčtení byli.*“ (18. až 20. verš) Bylo to stále méně než 40 Levitů, zatímco Netinejských bylo 220 (viz vysvětlení o Netinejských v kap. II). Je to další důkaz toho, že v tělesném pohodlí Babylonu přestaly mít naděje a výsady národa praktický vliv na jejich smýšlení. Při srovnání s netečností Levitů je krásným zjevem velký počet Netinejských (pravděpodobně z cizího národa), kteří poslechli Ezdrášovy výzvy.

Snad vzhledem k tomu se praví, že „*ti všichni ze jména vyčtení byli*“. Bůh má v paměti jejich věrnost a způsobil, aby byli zaznamenáni.

Nyní bylo připraveno vše, pokud šlo o shromáždění lidu, ale Ezdráš i lid potřebovali ještě další přípravy k cestě, kterou podnikli. Proto praví: „*Tedy vyhlásil jsem tu půst u řeky Ahavy, abychom se ponížovali před Bohem svým a hledali od něho cesty přímé sobě a dítkám svým i všemu jmění našemu. Nebo styděl jsem se žádati od krále vojska a jízdných, aby nás bránili před nepřátele na cestě; nebo jsme byli pravili králi, řkouce: Ruka Boha našeho jest nade všemi, kteří ho hledají upřímě, ale moc jeho a prchlivost jeho proti všechněm, kteří Ho opouštějí. A když jsme se postili a hledali v tom Boha svého, tedy vyslyšel nás.*“ (21. až 23. verš)

K Božímu dílu se nemá nikdy přistupovat lehkovážně; Ezdráš rozpoznal správně charakter práce i to, co náleželo slávě Toho, který ho k ní povolal, když vyhlásil tento půst, aby on i lid se ponížovali před svým Bohem. Tělo nemůže být v žádné formě použito ve službě Pánu; a jen v pravém oddělení

od všeho, čím ono může být posilováno, a v ponížení v Boží přítomnosti mohou být vyzkoušeny a projevit se naše pohnutky a cíle. Tak i mezi těmi, kteří se shromáždili kolem Ezdráše, snad někteří byli přivábeni něčím jiným než prospěchem domu jejich Boha. Tak je tomu vždy při každé činnosti Ducha Svatého. Ezdráš tudíž chtěl, aby vše bylo prozkoumáno světlem svaté Boží přítomnosti, aby poznali, že nic je nemůže úspěšně chránit a vést na jejich cestě a nic je nemůže podpírat cestou nebo při jejich pozdější službě, než dobrá ruka jejich Boha. Tak se tedy všichni společně postili, ponížovali své duše a modlili se.

A zde může vzniknout otázka, zdali v nynější době nepřístupujeme často příliš lehkomyšlně ke službě pro Boha; zdali by nebylo dosaženo duchovní moci a účinnosti, kdybychom byli častěji v tomto postoji Ezdráše a jeho společníků, než započneme cokoliv činit pro Boha. Zdaleka nechceme tvrdit, že by snad služebníci Páně nehledali takto Jeho tvář, než započnou se svou službou. Otázka se týká spíše společného čekání na Boha s postem, než přistoupíme k práci, na které svatí mají společný zájem. Tomuto dobře rozuměli v první církvi, neboť čteme: *„Byli pak v církvi, která byla v Antiochii, někteří proroci... A když oni služby Páně konali, a postili se, dí Duch svatý: Oddělte mi již /toto slůvko „již“ je zde vsunuto jako překlad řecké částice „de“, naznačující spojitost mezi službou a postem, a příkazem Ducha svatého; Duch totiž odpověděl na modlitby těchto proroků/ Barnabáše a Saule k dílu, ke kterému jsem jich povolal.“* (Sk. 13,1–2) Kdyby jen nastalo oživení této praxe v moci Ducha Svatého (napodobit ji bez této moci by bylo horší než bezcenné), mohli bychom s důvěrou očekávat mnohem větší výsledky služby v učení a kázání.

K tomuto shromáždění povzbudila Ezdráše ještě jiná příčina. Byl to muž víry a před králem vyznal svou důvěru v Boha vzhledem k ochraně na cestě. Proto nechtěl žádat o vojenský doprovod. A nyní, v souhlasu s tímto vyznáním svěruje se spolu s lidem Bohu, žádaje vedení a *„cesty přímé sobě a dítkám svým i všemu jmění našemu“*. Jak každý věřící dobře ví, jedna věc je vyjádřit svou důvěru v Boha, než nějaká těžkost přijde, a jiná věc je zachovat si závislost na NĚm, když tou těžkostí procházíme. Ezdráš uměl oboje a dokázal spočívat v ujištění, že Boží ruka bude k dobrému nade všemi, kteří Ho hledají, a že Jeho moc a Jeho prchlivost bude proti všem, kteří Ho opouštějí. Toto vše bezpochyby vyslovil před Pánem při tomto půstu, a protože se dovolával Boží věrnosti před pohanským panovníkem, šlo zde o jméno a čest Hospodina. Ezdráš nám praví: *„A když jsme se postili a hledali v tom*

Boha svého, tedy vyslyšel nás.“ Ano, Bůh se rád přiznává k důvěře Svého lidu a zastává se těch, kteří uprostřed zkoušek a nebezpečí svědčí o tom, čím On je.

Čtenář nechť si povšimne, že nebezpečí, proti kterému se Ezdráš dovolával ochrany, nebylo nikterak pomyslné. Později totiž ke chvále svého Boha zaznamenává, že byli vysvobozeni „z ruky nepřátel a úkladníků na cestě“ (31. verš). Bůh je jistě útočištěm a silou Svého lidu a pomoc vždycky hotová v každém trápení; a to by všichni poznali mnohem plněji, kdyby, jako Ezdráš, se jen naučili počítat s Ním jako s Tím, který stačí na všechny možné okolnosti. Když Nehemiáš po několika letech konal tutéž cestu, byl doprovázen „hejtmany vojska a jezdci“ (Neh. 2,9). V něm nebyla víra tak živě v činnosti, ačkoliv měl upřímné srdce pro zájmy Páně. Jak mnohem lépe je důvěřovat Pánu než viditelné moci! A ti, kteří na Něho čekají, nebudou nikdy zahanbeni, jako Ezdráš.

Dále Ezdráš oddělil „přednějších kněží dvanácte: Serebiáše, Chasabiáše a s nimi z bratří jejich deset“, aby pečovali o oběti, které dostal pro Boží dům, než by dorazili do Jeruzaléma (24. až 30. verš). Zvolil je, protože byli „posvěcení Hospodinu“ (28. verš), jakož byly i nádoby. Prorok praví: „Očistte se vy, kteří nosíte nádoby Hospodinovo.“ (Izaiáš 52,11) Jak víme, bylo to podle Božího pořádku, protože jen kněží a Levítové se směli dotýkat svatých nádob nebo zařízení Božího domu (viz 4. Moj. 4).

Následkem slepého nepochopení této zásady a povahy křesťanstva vznikl církevní zvyk oddělovat pro službu v církvi jistou třídu lidí, „duchovenstvo“. Je pravda, že ti, kteří jakkoliv slouží Božímu lidu tím, co od Pána přijali, musí být k této službě odděleni; avšak to musí být vykonáno nikoliv rukama lidí, nýbrž svrchovanou činností Boží milosti skrze moc Duchu Svatého. Pod zákonem zde byla odlišná třída lidí – kněží a Levítové – ti ale byli Bohem určeni a podle Boha posvěceni. V době milosti však, ačkoliv tu jsou stále rozdíly v obdarování a službách (1. Kor. 12), jsou všichni věřící stejně kněžími a jako takoví mají nepopíratelné právo vstupovat do svatyně svatých, do bezprostřední Boží přítomnosti.

Ezdráš tedy světil svaté nádoby péčí kněží, rovněž tak stříbro a zlato, které bylo jako dobrovolná oběť dáno Hospodinu, Bohu jejich otců. Nabádal je pak, aby chránili a opatrovali tyto věci, než je odváží „před kněžími přednějšími i Levíty i předními z čeledi otcovských z Izraele v Jeruzalémě v pokojích domu Hospodinova“ (29. verš). Slovo „odvážit“ obsahuje důležitou zásadu.

Ne snad, že by Ezdráš nebyl důvěřoval věrnosti kněží, které vybral, nýbrž, jako později apoštol, chtěl „*dobré opatrovat netoliko před obličejem Páně, ale i před lidmi*“ (2. Kor. 8,21). Lid asi měl plnou důvěru v počestnost Ezdráše i kněží, ale Ezdráš chtěl odejmout každou příležitost pro dílo nepřítelů tím, že odvážil nádoby, stříbro i zlato, než je odevzdal kněžím, a opět je odvážil při odevzdání v Jeruzalémě. Dokázal tak věrnost svou i jejich. Toto je jistě Boží, biblický příklad k následování pro všechny, kteří jsou jakkoliv pověřeni péčí o oběti Božího lidu. Ti mají dbát o to, aby vydávali počet ze svého správcovství a nečekali, až k tomu budou přinuceni.

Mnoho nesnází v Boží církvi mohlo být odstraněno, kdyby bývala byla přijata tato praxe. Povšimneme si dále, že při příchodu do Jeruzaléma vykonali vážení jiní než Ezdráš a že „*zapsána jest všecka ta váha toho času*“ (33. a 34. verš). V moderní řeči: Všecky Ezdrášovy účty byly zkontrolovány a proveden audit, a bylo to učiněno čtvrtý den po dokončení cesty.

Ve 31. verši máme krátkou (už zmíněnou) poznámku o jejich cestě. Zaznamenává prostě Boží věrnost v odpovědi na jejich modlitby. „*Zatím hnuli jsme se od řeky Ahava, dvanáctého dne měsíce prvního, abychom se brali do Jeruzaléma, a ruka Boha našeho byla s námi a vytrhla nás z ruky nepřátel a úkladníků na cestě. I přišli jsme do Jeruzaléma a pobyli jsme tu tři dni.*“ V kapitole 7,9 je řečeno, že nastoupili cestu prvního dne prvního měsíce; to bylo pravděpodobně datum shromáždění lidu u řeky Ahavy (Ezdráš 8,15). Skutečná cesta trvala tedy o málo méně než čtyři měsíce a Ezdráš dosvědčuje, že Bůh je bezpečně provedl všemi nesnázemi a nebezpečími a chránil před všemi nepřáteli. Vskutku: „*Věže pevná jest jméno Hospodinovo, k němu se uteče spravedlivý a bude povýšen.*“ (Přísloví 18,10)

Nezapomněli pak na Boha ani tehdy, když už měli všechny obtíže cesty za sebou, neboť „*obětovali zápaly Bohu Izraelskému, volků dvanáct za všecken lid izraelský, skopců devadesát a šest, beránků sedmdesát a sedm, kozlů za hřích dvanáct, vše v oběť zápalnou Hospodinu*“.

Je mimořádně dojemné vidět tento chabý ostatek, podobně jako při posvěcení Božího domu (Ezdráš 6,17), jak svou vírou obepínají všecken Izrael. Bylo jich jen málo, ale nemohli přijmout žádný užší základ než dvanáctero pokolení, a to dosvědčovali počtem svých obětí. Tak tomu je nebo mělo by být i u těch, kteří jsou shromažďováni ke jménu Pána Ježíše Krista na základě jednoho těla. Snad jich je také málo, jsou slabí a chudí; ale mají-li pochopení ohledně bohatství místa, na které byli přivedeni, odmítnou každý užší základ

než základ všech údů jednoho těla. Jestliže drží tuto pravdu v moci, pak jejich oběti chval o ní budou svědčit v přítomnosti všech. Nečiní-li tak, pak, ať cokoliv vyznávají, upadnou do těsného sektářství, nad které nic není odpor-
nějšího myslí Páně.

Druzí se jim snad budou posmívat pro jich chudobu a postavení; jestliže však „*se vši pokorou, tichostí i trpělivostí, snášejíce se vespolek v lásce,*“ budou usilovat o zachovávání jednoty Ducha ve svazku pokoje, podržující si před Bohem smysl pro jednotu se všemi svatými, pak je Pán bude hojně podporovat svým souhlasem a požehnáním.

Všimněme si, že byly obětovány dva druhy obětí – oběti zápalné a za hřích. Podle jejich počtu se jeví, že dvanáct kozlů, stejně jako dvanáct volků, bylo za všechny Izrael a že ostatní oběti byly individuální jako spontánní výraz vděčnosti srdce za milosrdenství Hospodina vůči nim, že je v bezpečí přivedl do Jeruzaléma a ke svému domu.

Když se takto svěřili účinnosti svých obětí a ustavili své vztahy k Bohu na tom jediném možném základě, „*dali výpovědi královy vladařům královským i vývodám za řekou. Kteří pomocní byli lidu i domu Božímu*“ (36. verš). Tento pořádek je poučný a krásný. Především se svými oběťmi postavili pod Boží přízeň, a potom se obrátili ke královským úředníkům. Bohu dali své první myšlenky a první místo, a tím vyjádřili, že vše závisí na Něm. On odpověděl na důvěru Svého lidu tím, že se dotkl srdcí místodržících a úředníků a naklonil je přízní ke Svému lidu a k předmětu, který měli před sebou.

Jak požehnané je být plně závislí na Bohu a vzhlízet jen k Němu ve věcech Jeho zájmů!

KAPITOLA IX.

Kdokoliv se snaží o blaho Božího lidu, musí očekávat cestu zkoušek a utrpení. Služebník, kterého povzbuzuje náklonnost samého Boha, se ztotožňuje podle své míry se stavem a okolnostmi těch, mezi nimiž pro Boží slávu pracuje. To se dokonale projevilo v životě Toho, který mohl říci: „*Horlivost domu tvého snědla mne.*“ A v nemalé míře i u Jeho služebníka Pavla, který v moci Ducha Svatého praví: „*Všecko snáším pro vyvolené, aby i oni spasení došli, které jest v Kristu Ježíši, se slávou věčnou.*“ (2. Tim. 2,10)

To byla také Ezdrášova zkušenost na počátku této kapitoly. Byv naplněn svatou horlivostí, byl pohnut k tomu, aby přišel do Jeruzaléma, aby „*vyučoval*

v Izraeli ustanovením a soudům“; a na samém počátku vidíme, že mnozí z vyvoleného lidu už klesli tak hluboko jako Kananejci, které Bůh před nimi vyhnal, ne-li hlouběji. Praví:

„A když se to vykonalo, přistoupila ke mně knížata, řkouce: Neoddělil se lid Izraelský ani kněží a Levítové od národů země, ale činí podle ohavností Kana-nejských, Hetejských, Ferezejských, Jebuzejských, Ammonitských, Moáb-ských, Egyptských a Amorejských, nebo nabrali sobě a synům svým dcer je-jich a smísili se, símě svaté, s národy země, a knížata a vrchnost první byla v tom přestoupení.“ (1. a 2. verš)

Takový je člověk! Ano, takový je i Boží lid, když se řídí sklony svého vlastního srdce místo chození v poslušnosti Jeho Slova. Všimněme si nadto, že když svatí upadnou do hříchu, jsou to často mnohem horší a hrubší formy hříchu, než jaké páchají lidé světa. Jako by se satan, když nad nimi získal převahu, chtěl posmívat a triumfovat nad nimi tím, že vystaví na odiv nejhorší formy těla. V našem případě to nebyly jen ohavnosti Kananejských atd. (dřívějších obyvatelů země), nýbrž i ohavnosti Ammonitských, Moábských, Egyptských a Amorejců, do kterých upadli synové zajetí; tj. všechny možné formy porušení.

A to vše se stalo v tak krátké době – za několik let po dokončení chrámu. Ti, kteří byli předměty zvláštní Boží milosti, vysvobozující je z Babylonu, obrátili Boží milost v chlípnost.

Jaká shovívavost a trpělivost od Toho, který je ještě jednou navrátil do země jejich otců, když s nimi nejednal hned v soudu! Je-li však Jeho lid vždy tentýž ve svém odpadlictví a svých hříších, je On také nezměnitelný ve svém milosrdenství a milosti. Proto Bůh svých darů a svých povolání nelituje; v tom a jedině v tom je bezpečnost Jeho lidu.

Zvláštní hřích, o který zde jde, je ten, že *„símě svaté smísilo se s národy země“*, tj. smíšenými sňatky. To bylo výslovně zakázáno (2. Moj. 34,12–16). /Že to však nebyla jen smíšená manželství, je patrné nejen z tohoto oddílu, nýbrž i ze 4. Moj. 25. Ve skutečnosti byly s těmito sňatky spojeny všechny ohavnosti modlářství několika vyjmenovaných národů./ Tato hanebná spojení se světem byla tedy uzavřena svévolnou neposlušností, neboť to je to, co tato manželství zobrazují – navyklý hřích Božího lidu ve všech dobách. Apoštol Jakub proto praví: *„Cizoložníci a cizoložnice, což nevíte, že přízeň světa jest nepřítelkyně Boží? A proto kdo by koli chtěl býti přítelem tohoto*

světa, nepřitelem Božím učiněn bývá.“ (Jak. 4,4) A apoštol Pavel volá: „Ne-táhněte jha s nevěřícími, neboť jaký je spolek spravedlnosti s nepravostí a jaké obecenství světla s temnostmi?“ (2. Kor. 6,14.15) Ráčil-li Hospodin říci, že On je manželem Izraele (Iz. 54; Jer. 2), praví se nyní o věřících, že tvoří Kristovu nevěstu (2. Kor. 11). Spojení se světem pro Žida tehdy, stejně jako pro křesťana dnes, je nevěrnost a hřích a zapomenutí na svaté místo oddělení, ve kterém Žid tehdy byl a do kterého nyní křesťan je povolán.

Tento hřích také nebyl omezen na některou třídu lidu. První v něm byla knížata a vládcové; a kněží i Levítové a lid jsou zde výslovně jmenováni. Zdá se, že knížata a vládcové první dali příklad a ostatní je ochotně následovali. „*Nemoudrý jeden kazí mnoho dobrého*“ (Kaz. 9,18), zejména má-li vlivné a přední místo. Když praporečník padne v bitvě, jsou vojáci často zbaveni odvahy a snadno poraženi. Tak když se satanu podaří zlákat vedoucí osobu v Boží církvi, je pro něho potom často snadné přemoci mnohé, kteří jsou méně význační. Proto za hřích kněze nebo vládce bylo pod zákonem nutné přinést větší oběť než za hřích někoho z obecného lidu. Je to tedy vždy věc velmi vážná – pro něho samého i v důsledcích – když „*kníže*“ nebo „*vládce*“ se stává vůdcem Božího lidu na cestě světskosti a modlářství.

Takové zlé zprávy tedy slyšel Ezdráš brzy po svém příchodu do Jeruzaléma; v dalším verši pak vidíme, jakým účinkem to působilo na jeho zbožnou a oddanou duši. Praví: „*Kteroužto věc když jsem uslyšel, roztrhl jsem roucho své i plášť a trhal jsem vlasy s hlavy své i z brady své a seděl jsem zděšený.*“ (3. verš) Byl tedy raněn velikým a nevýslovným hořem kvůli hříchům svého lidu. A tajemstvím velikosti jeho zármutku, vyjádřeného ve všech těchto ze-
-vních projevech, bylo to, že v hlubinách své duše cítil hanbu učiněnou sva-
-tému Hospodinovu jménu.

Je poměrně snadné cítit s Božím lidem, když **ten** je zneuctěn v očích světa svým hříšným chováním. Ale jen ti, kteří mocí Ducha Svatého jsou v obecenství s Boží myslí, kteří sdílejí Jeho city vůči Jeho lidu, kteří jsou tedy především a nejvíce naplněni horlivostí pro Jeho slávu, mohou hodnotit hřích Božího lidu v tom, jak se dotýká svatého jména Toho, ke kterému je povolán, mohou se pokořit a učinit jeho hřích svým vlastním a vyznat jej před Bohem. Mojžíš, Nehemiáš a Daniel jsou toho příklady podle své míry, stejně jako Ezdráš. Ale tito všichni a ještě jiní, které by bylo možno jmenovat, jsou jen slabými předobrazy Toho, který se tak ztotožnil se Svým lidem, že vyznáváje jeho hříchy, praví: „*Bože, Ty sám znáš nemoudrost mou a výstupkové moji nejsou skryty před Tebou.*“ (Žalm 69,6)

Ezdrášovým zármutkem a pokořením byla zasažena svědomí ostatních, nebo spíše byli k němu přitaženi všichni, kteří se do jisté míry rmoutili nad stavem lidu, neboť praví: „*I shromáždili se ke mně všichni třesoucí se před řečmi Boha Izraelského pro přestoupení lidu přestěhovaného.*“ (4. verš) „*Na toho patřím,*“ praví Pán, „*kdo je chudý a zkroušeného ducha a třese se před slovem mým.*“ (Iz. 66,2) Třesení se před Božím slovem je známkou jemného svědomí člověka, který chodí v Boží bázni a touží být nalezen na Jeho cestách. Bylo tedy požehnáním, že takoví ještě vždy byli mezi tímto lidem, ačkoli se zdá, že jejich třesení pocházelo spíše od toho, že si uvědomovali následky přestoupení svých bližních, než ze zármutku z toho, že urazili svého Boha.

Ať tomu bylo jakkoliv, kde asi byli a kde bylo jejich svědectví před Ezdrášovým příchodem? Že však jejich srdce byla upřímná, je patrné z toho, že v této kritické chvíli zaujali své stanovisko s ním; zároveň poznáváme, že nemáme žádnou sílu k pomoci svým bratrům, dokud sami zřetelně a otevřeně nezaujmeme stanovisko proti zlu, kterým oni byli polapeni. Věrnost vůči Bohu je prvním předpokladem k tomu, abychom mohli pomoci jiným.

Ezdráš zůstává na svém místě v prachu – zdrcen svým nevýslovným bolem – **až do večerní oběti**. Bylo-li na jedné straně jeho srdce zlomeno kvůli hříchu lidu, rozeznával na druhé straně přece vírou, na jakém základu jedině je možno se v této věci k Bohu přiblížit. Chopil se prostě účinnosti oběti jako základu, na kterém mohl předstoupit před Boha, aby Mu přednesl nepravosti izraelských synů (srovnej s 1. Sam. 7,9; 1. Král. 18,36 atd.). Večerní oběť byla oběť zápalná a jako taková vstupovala k Hospodinu jako líbezná vůně; a když Ezdráš byl jednou před Bohem v hodnotě této oběti – předobrazně v hodnotě všeho toho, čím je Kristus Bohu ve své smrti – úspěch jeho přímluvy byl zajištěn. Pán sám mohl o tom říci: „*Jestliže byste co prosili ve jménu mém, to učiním, aby oslaven byl Otec v Synu.*“ (Jan 14,13) Pochopiv cenu oběti, povstal Ezdráš ze svých těžkostí a roztrhnuv svá roucha i svůj plášť, padl na kolena a zvedaje ruce k Hospodinu, svému Bohu, vyznával hříchy svého lidu. Všimněme si výlevu jeho obtíženého srdce.

Především si všimněme, jak plně zaujímá před Bohem místo lidu. Říká: „*Bože můj, stydím se a hanbím pozdvihnouti, Bože můj, tváři své k tobě, nebo nepravosti naše rozmnožily se nad hlavou a provinění naše vzrostlo až k nebi.*“ (6. verš) Ani v duchu se neodděluje od těch, kteří zhřešili; on a oni – vskutku, všecken lid – jsou jedno, společně před Bohem. Tak tomu také

před Bohem bylo, neboť když Achan zhřešil, řekl Bůh Jozuovi: „*Izrael zhřešil.*“ Ezdráš tomu rozuměl, a proto byl schopen stát se u Boha přímělníkem za lid. Neboť jedině když si uvědomujeme svou jednotu s Božím lidem, že jejich hříchy a bolest jsou naším hříchem a bolestí, můžeme je nést na svém srdci před Bohem v čas jejich nouze.

Když zaujal takto jejich místo, Ezdráš vyznává, že jen hřích je vyznačoval od dnů otců a že všechny Boží zákroky vůči nim, když je vydal „*v ruku králů zemí pod meč, v zajetí a v loupež a v zahanbení tváře, tak jak se nyní děje*“, byly pro jejich nepravosti. Ospravedlnil Boha ve všem Jeho dřívějším jednání s Jeho lidem. A pak si přivlastnil milost, která mu byla ukázána Hospodinem, jejich Bohem, tím, že přivedl ostatek zpět „*a dal nám obydlí na místě svatém, aby osvětlil oči naše Bůh náš a dal nám maličké povydechnutí od služby naší. Neboť,*“ dodává, „*ač jsme (nikoliv „byli jsme“, jak stojí v našem překladu) služebníci, však nenechal nás Bůh náš v porobě naší, ale naklonil k nám milostí krále Perské, dav nám život, abychom vyzdvihli dům Boha našeho a zase obnovili pustiny jeho, nýbrž ohradil nás v Judstvu a v Jeruzalémě.*“ (8. a 9. verš)

Pořádek Ezdrášova vyznání je velmi poučný. Když si přivlastnil hříchy svých bratrů a ospravedlnil Boha v Jeho cestách s Jeho lidem, velebí dále milost, která je navštívila v jejich nízkém postavení a přivedla je – jako ostatek – zpět do země a dovolila jim ještě jednou vystavět Boží dům. Proč však vypočítává tyto důkazy Boží milosti a milosrdenství? Aby ukázal charakter hříchu svého lidu, neboť pokračuje: „*Nyní tedy, což říkáme, Bože náš, po těch věcech, poněvadž jsme opustili přikázání tvá?*“ (10. verš) A potom vyznává, že zhřešili proti světlu i milosti. Nic neskrývá a nic neomlouvá; všecko rozprostírá před Bohem a uvědomuje si, že kdyby po všem tom milosrdenství, které obdrželi (13. verš), opět porušili Boží přikázání a „*příznili se s národy těmito ohavnými*“, Bůh by se mohl na ně tak rozhněvat, že by je „*vyhladil, takže by nikdo nezůstal a neušel*“ (14. verš). Končí tím, že znovu ospravedlňuje Boha a zastává Jeho stanovisko vůči sobě i lidu: „*Hospodine, Bože Izraelský, ty jsi spravedlivý: neboť, jsme pozůstali ostatkové, jak se to vidí dnešního dne. Aj, my jsme před tebou s proviněním svým, ač bychom neměli postavovati se před tváří tvou pro věci takové.*“ (15. verš)

V tomto inspirovaném vyznání je mnoho toho, co je třeba doporučit pozornosti Božího lidu. Jeho hlavní rysy už byly naznačeny. Ale přejeme si zdůraznit, že Ezdráš od počátku do konce ospravedlňuje Boha a odkrývá nepravosti svého lidu. To je samo o sobě nejenom důkazem činnosti Ducha Svatého,

nýbrž i zaslíbením požehnání. Kde je vyznání, tam je vždy i napravení a duchovní síla. Proto zanedbává-li se, je to vždy známka špatného duchovního stavu. Pohledme tedy na chvíli sami na sebe. Mnohokrát jsme již poukázali na podobnost tohoto ostatku s těmi, kteří se shromažďují ke Jménu Pána Ježíše dnes. Nejsou si snad i hříchy obou skupin podobné? Není snad skutečností, že jsme se také do značné míry „spříznili“ s lidmi tohoto světa? Nepodřídili jsme se jejich obyčejům, cestám a zvykům? Není mezi námi mnoho světského smýšlení? Nevidíme všude ve shromážděních stopy Egypta? Nemyslíme víc na bohatství a společenské postavení než na ovoce Ducha?

Není to nadto zřídka, že naše hříchy (nemyslíme hříchy jednotlivců, nýbrž hříchy Božího lidu) se skutečně vyznávají v našich shromážděních? Není tu neochota z naší strany slyšet vyznání našich hříchů před Pánem? Uvědomujeme-li si např. svá přestoupení Božího slova, odkládání Kristovy autority, svou chladnost, svou nevěrnost vůči Pánu a Jeho pravdě, svůj nedostatek oddělení a vyslovujeme-li to ve shromáždění při modlitbě, je často patrná netrpělivost a pocit podobný onomu, který je vyjádřen u Malachiáše: „*V čem*“ jsme učinili to či ono? Nelze se však dost včas naučit tomu, že Pán chce skutečnost; a jsme-li my vůči svému stavu slepí, pak On jej vidí a neuvědomíme-li si jej jako Ezdráš v tomto oddílu Písma, musí On právě pro svou lásku k nám jednat s námi v kázni a trestání.

Všimněme si také, že Ezdráš ani jednou neprosí za odpuštění. Nemůže tak také činit nikdo, kdo rozumí Boží mysli. Je-li známo zlo v našich srdcích nebo shromážděních, je naší první odpovědností, abychom je soudili, a nikoliv abychom prosili za odpuštění. Tak když Jozue ležel na tváři před Pánem po porážce Izraelitů od mužů Hai, řekl mu Pán: „*Vstaň, proč jsi padl na tvář svou? Zhřešil Izrael...*“

A přece jak často přelstí satan Boží lid v dobách zjevného zla tím, že někdo navrhne: Modleme se za to! Vyznávat své hříchy máme, ale jako takoví, kteří hledají milost a sílu ke správnému jednání se zlem a oddělení od něho, neboť jestliže Ezdráš v této kapitole ležel před Pánem a přivlastňoval si hříchy svého lidu, uvidíme ho v další kapitole, jak energicky jedná s hříchem, který vyznal, a jak neodpočine, dokud jej úplně neodstraní.

KAPITOLA X.

Pán si použil zármutek Svého služebníka k tomu, aby zasáhl svědomí Svého lidu, který se provinil přestoupením Jeho příkázání; neboť Ezdrášův zármutek nebyl nijak obyčejný zármutek. Jsou patrné všechny známky hloubky jeho bolu, když „*se..., padna před domem Božím, modlil a vyznával s pláčem*“. Svou modlitbou, vyznáním a pokořením před Bohem vyjádřil svůj žal pro hříchy Izraele a učinil tak veřejně „*před domem Božím*“. Vešlo to tedy ve známost těm, za které se přimlouval; a „*sešel se k němu z Izraele zástup velmi veliký mužů i žen i dětí, neboť plakal lid pláčem velmi velikým*“ (1. verš – přel.).

Zdá se, že slzy lidu pocházely buď z lítosti, nebo ze strachu před důsledky zlých činů. Ezdráš byl obdařen autoritou (viz kap. 7,25–26) a jeho horlivost pro Boha byla patrná; věděli tudíž, že on učiní kroky k tomu, aby je oddělil od zla, pro které se pokořil před Bohem. To mohlo mít pro mnohé velmi trpké následky. Ačkoliv jednali svévolně a neposlušně, přece byla jejich srdce spjata s jejich ženami, které si vzali, a s dětmi. Oddělit se od nich by znamenalo roztrhnout nejužší svazky, a to byla vyhlídka, která jistě mohla být příčinou k pláči. Toto vysvětlení jejich pláče se zdá vysvítat z toho, že i ženy a děti tam byly v zástupu shromážděném kolem Ezdráše. Žel, jak je těžké odčinit kroky nevěry a hříchu! A jak často zůstává jejich hořké ovoce pro celý zbytek našeho života!

Byli tam však někteří, kteří chápali nutnost okamžitého zákroku za každou cenu, vědouce, že Hospodin jim nemůže zehnat a dát jim prospěch v zemi, dokud budou žít ve zjevném porušování Jeho příkazů. Čteme: „*Tedy mluvil Sechaniáš, syn Jechielův ze synů Elamových, a řekl Ezdrášovi: My jsme zhřešili proti Bohu svému, že jsme pojímali ženy cizozemky z národů země, avšak vždy Izrael může míti naději při té věci. Nyní tedy vejděme v smlouvu s Bohem svým, zapudíme všechny ženy i syny jejich podle rady Páně a těch, jenž se třesou před příkázáním Boha našeho, a tak podle zákona ať se stane. Vstaň, nebo na tobě jest ta věc, a my budeme při tobě, posilň se a učiň tak.*“ (2. až – 4. verš)

Několika bodů si v tomto Sechaniášově projevu můžeme s užitkem povšimnout. Především je pozoruhodné, jak bylo poznamenáno v předešlé kapitole, že Bůh si používá věrnou horlivost jednoho, aby u ostatních vzbudil vědomí o jejich stavu. Zdá se, že před Ezdrášovým příchodem byla svědomí všech otupena. Dokonce ani Jozue, ani Zorobábel se nezdají být zarmoucení

všeobecně rozšířeným hříchem. Ezdráš byl sám, a když to bude nutné, postaví se sám na Boží stranu proti přestoupení lidu. K tomu však byla zapotřebí odvaha a prosté oko, a obojí Ezdráš z milosti měl. Měl také Boha na své straně; a nyní vidíme výsledek. Sechaniáš vystupuje za lid, uznává jeho hříchy a souhlasí s nutností podrobení autoritě Slova; kromě toho tam byli i někteří jiní, kteří se třásli před Božím slovem (viz kap. 9,4) a kteří stáli na Ezdrášově straně. V dobách zla jediná cesta požehnání – a také úspěchu v Božím smyslu – je cesta věrnosti.

Za druhé si můžeme všimnout, že měly být zapuzeny ženy i ti, kteří se z nich narodili. Ženy byly nečisté, protože nebyly z Izraele, a děti, ovoce smíšených manželství, byly rovněž považovány za nečisté. Tak tomu bylo pod zákonem – ale nyní je pod milostí vše změněno. Ne snad, že by křesťan měl svobodu uzavřít sňatek s neobráceným člověkem; ale, jak apoštol učí, *„posvěcen jest jistě nevěřící muž pro ženu, a žena nevěřící posvěcena jest pro muže, sic jinak děti vaše nečisté by byly, ale nyní svaté jsou“* (1. Kor. 7,14). Toto naučení se týká manžela nebo manželky, pokud se obrátí po sňatku a je tedy ve svazku s neobrácenou osobou.

Pod zákonem, jak je v našem místě Písma uvedeno, bylo nutno zapudit pohanskou ženu i její dítě; ale pod milostí je nevěřící žena posvěcena svým mužem a děti jsou svaté. Je snadno pochopitelné, že toto posvěcení je zevního rázu, stejně jako svatost dětí. Pod zákonem byly ženy i děti propuštěny, protože byly nečisté, a jako takové nemohly být přijaty do shromáždění Izraele; ale pod milostí je neobrácená žena posvěcena skrze muže a je považována za oddělenou pro Boha s Jeho lidem na zemi. Tak i děti jsou svaté, tj. oddělené od světa skrze smrt a vzkříšení Krista, a proto jsou **na zemi** považovány za náležející k Jeho lidu. I když je tato svatost čistě zevní a nepřináší zachraňující moc – neboť spasení je vždy spojeno s osobní vírou v Pána Ježíše Krista – přece však dává neocenitelnou výsadu být na místě požehnání, v oblasti, kde Duch Svatý přebývá a působí.

Milost nemohla být omezena na úzké meze zákona, jak náš Pán učil, když řekl: *„Nikdo nevlévá vína nového do nádob starých, sic jinak víno nové rozpučí nádoby a samo vyteče a nádoby se pokazí.“* (Luk. 5,37) A jak je pro nás vzácné slyšet, že Boží srdce se zajímá o všechny, kteří jsou přirozenými svazky spjati s Jeho lidem na zemi.

Zdůrazněme také, že se Sechaniáš přiznává k autoritě Slova. *„Podle zákona ať se stane,“* praví. Obnovení autority zákona nad chováním, ne-li nad srdci

a svědomím lidu, bylo předmětem Ezdrášova poslání (Ezdráš 7,10) a Bůh mu nyní poskytl pomoc v Sechaniášovi. Jiná cesta nápravy v Božím lidu vskutku není.

V každém období Božích cest s člověkem vidíme, že během času se přijímají lidské zvyky, názory a tradice a zanedbává se psané Slovo (Mat. 15; 1. Tim. 4 atd.), což vše je plodným zdrojem porušení v srdci a životě i ve správě Božího domu. Jediným lékem v dobách všeobecného úpadku je nesmlouvavé použití tohoto Slova, které je živé a mocné, a ostřejší než každý dvojsečný meč, a odmítnutí všeho, co ono odsuzuje. Tím také je lid přiveden do přítomnosti Boha a Jeho nároků a je povzbuzen, aby slyšel „*co Duch praví církvím*“.

Svědomí jednotlivců jsou probuzena a osvětlena a činností Ducha Svatého jsou všichni třesoucí se před Slovem Páně (kap. 9,4) přivedeni ke společnému přání, aby jméno Páně bylo vyvýšeno a Jeho svrchovanost obnovena. Sechaniášova rada byla tedy od Boha a pocházela z pravého pochopení příčin hříchu Izraele a toho, co se sluší vůči Tomu, jehož jméno bylo přestoupením lidu zneuctěno.

Konečně povzbuzuje Ezdráše k dalším krokům: „*Vstaň*“, praví, „*neboť na tobě jest ta věc... Posilň se a učiň tak.*“ Jak byla tato slova jistě příjemná Ezdrášovu obtíženému srdci! Bezpochyby v nich viděl Boží zásah v odpověď na své modlitby. On vpravdě poznal zdroj vši moudrosti a síly; proto se obrátil k Pánu dříve, než se snažil napravit nepravosti uprostřed Izraele. Proto ho Pán předcházel, připravil mu cestu a naklonil lid k tomu, aby vyznal a odsoudil svůj hřích.

Je nesmírně velká věc, poznáme-li jako Ezdráš, že nic nelze pro Boha vykonat lidským úsilím, že jen pokud On dává moudrost a sílu, rozpoznání a příležitost, může být něco dokázáno.

Ezdráš využil Bohem danou příležitost „*a zavázal přísahou přednější kněží a Levity i všecken lid Izraelský, aby tak učinili. I přísáhli*“ (5. verš). Zavázal je tak slavnostní přísahou, aby učinili, co přislíbili. Duchovní síla, kterou takto projevil jediný muž, působí hlubokým dojmem. Tajemství této síly bylo v obecenství s Boží myslí a ve věrnosti Bohu uprostřed všeobecné nevěrnosti, takže Bůh byl se svým služebníkem a působil skrze něho. Zdánlivě byl Ezdráš téměř sám, ve skutečnosti to však byl Bůh a Ezdráš. A tak se stalo, že srdce lidu byla pokořena. Co to znamená, počítáme-li s Bohem! Mnohý služebník snad je sklíčen, vidí-li protivenství a nesnáze, s nimiž se setkává.

Jakmile však pozvedne zrak k Pánu, měří vše tím, čím On je, a překážky, na které si stěžoval, stávají se pro jeho víru ihned jen příležitostmi k projevení moci Toho, v něhož důvěřoval. Mělo by nám tudíž jen záležet na tom, abychom viděli, že jako Jonata pracujeme s Bohem.

Práce však nebyla ještě vykonána a Ezdrášův zármutek trval, dokud hřích zůstával; neboť v nitru své duše cítil neúctu, která se stala Božímu jménu. Jak dále čteme, „*vstav Ezdráš od domu Božího, odešel do pokojíka Jochananova, syna Eliasibova, i vešel tam a nejedl chleba, ani vody nepil, nebo zármutek měl pro přestoupení těch, jenž se přestěhovali*“ (6. verš). Ezdráš pocíťoval hřích svého lidu podle Božích myšlenek, a tak ho Bůh uschopnil k oddělení Svého lidu od jejich hříchu. Když Pán sestoupil z hory proměnění a vyvrhl zlého ducha z posedlého hocha, ptali se Jeho učedníci: „*Proč jsme my ho nemohli vyvrhnout?*“ Odpověď zněla: „*Pro nevěru svou.*“ A potom Pán, vysvětliv, jak víra i hory přenáší, dodal: „*Toto pak pokolení nevychází, jediné skrze modlitbu a půst.*“ A my zajisté můžeme říci, že v onen čas vstoupil nečistý duch do Izraele, a právě proto, že Ezdráš dlel před Bohem s půstem a modlitbou, mohl být použit k jeho vyvržení. Ano, zda to není tajemství veškeré duchovní síly – být takto sám s Bohem? Bez toho věru není žádná síla, a proto nemáme-li ji, prozrazuje to, že jsme se jen málo podobali Ezdrášovi v tomto oddíle.

Bylo tedy svoláno „*v Judstvu a v Jeruzalémě*“, aby všichni synové zajetí přišli do tří dnů do Jeruzaléma, a to pod trestem zabavení všeho majetku a vyloučení ze shromáždění (7. a 8. verš). Všichni přišli, „*všichni muži Judští i Benjamin*“, ve dvacátý den devátého měsíce. Byl to jistě pozoruhodný výjev, který si lze snadno představit, jak je tu popsán: „*I seděl všecken lid na ulici domu Božího, třesouce se pro tu věc i pro déšť.*“ Tělesné nepohodlí ještě zvyšovalo vnitřní bol.

Ezdráš povstal a oslovil je. Především je obvinil z hříchu (10. verš), potom je nutkal k vyznání „*Hospodinu, Bohu otců svých, a čňte,*“ pravil, „*vůli Jeho a oddělte se od národů země i od žen cizozemek*“ (11. verš). Jeho první myšlenka se tedy týkala toho, čím byli povinni Hospodinu, avšak jestliže se Mu vyznali, musejí činit Jeho vůli.

Příliš často se duše sama klame i vyznáním – vyznáním bez odsouzení hříchu. Ezdráš byl příliš dobře vyučen ve Slovu a Božích cestách, než aby to připustil; musí zde proto být nejen vyznání, nýbrž i odsouzení sebe sama a oddělení od zla. I pořádek oddělení je velmi poučný: „*Od národů země i od*

žen cizozemek.“ Jelikož hřích spočíval ve sňatcích s pohanskými ženami, domnívali bychom se asi, že o nich bude zmínka nejdříve. Co však vedlo k těmto sňatkům? **Společenství s národy země.** To byl kořen zla, a proto se Ezdráš zabývá především tím. Tak je tomu vždy, dojde-li ke vzdálení se Bohu: Není-li odkryt kořen zla, nezíská se nic a náprava je nemožná.

Pán sám nám dal dokonalý příklad toho ve svém jednání s Petrem. Nezpůsobil nápravu, dokud se ho třikrát nezeptal, zdali Ho miluje (jednou, zda Ho miluje víc než druzí, neboť příčinou jeho pádu byla důvěra ve vlastní lásku ke Kristu – lásku, jak ujišťoval, větší než láska ostatních). Podle téže zásady jednal Ezdráš, žádaje především oddělení od národů země.

Boží moc byla zjevně stále s Jeho služebníkem. Lid vyhověl jeho žádosti, neboť cítili, že „*hněv prchlivosti Boha*“ jejich jim hrozí pro jejich hříchy. Odpověděli: „*Podle slova tvého povinni jsme tak učiniti.*“ Žádali jen, aby se věc nevykonala ihned na místě, neboť řekli: „*Lidu mnoho jest a děšť, a nemůžeme vně státi. K tomu není ta práce jednoho dne ani dvou, nebo mnoho jest nás, kteří jsme v tom přestoupili. Necht' jsou postavena, prosíme, knížata naše ze všeho shromáždění, a kdokoli je v městech našich, který pojal ženy cizozemky, ať přijde v čas uložený a s nimi starší z každého města i soudcové jejich, až bychom tak odvrátili hněv prchlivosti Boha našeho od sebe pro tu věc.*“ (12. až 14. verš)

Tomu bylo vyhověno a následují jména těch, kteří byli tou věcí pověřeni (15. verš). /Není jasné, zda jména v 15. verši nejsou spíše jména těch, kteří odporovali návrhu lidu. Jeden překlad říká: „*postavili se proti*“ namísto „*postaveni byli nad tím*“. Ezdráš a starší jistě toto dílo konali (16. verš). / Dále je řečeno, že „*oddělení jsou Ezdráš kněz a muži přední čeledí otcovských po domích otců svých, všichni ti ze jména, a zasedli prvního dne měsíce desátého, aby to vyhledali. Což i konali při všech mužích, kteří byli pojali ženy cizozemky, až do prvního dne prvního měsíce*“. Tak bylo vše vykonáno do tří měsíců. Následuje seznam těch, kteří zhřešili, o čemž ještě několik poznámek.

Předně jsou zde zaznamenána jména kněží, kteří upadli do hříchu, a ti jsou rozděleni na dvě skupiny. V 18. verši jsou „*synové Jesua, syna Jozadakova, a bratří jeho*“, ve verších 20 až 22 pak další kněží (viz kap. 2,37–40). Zdá se, že ti první byli více vinni než tito, a to právem, neboť Jesua byl Boží milostí spolu se Zorobábelem vůdcem lidu při stavbě chrámu. Je patrné, jak se stalo, že se zcela ztratilo vědomí o charakteru jejich hříchu. „*Rtové kněze*

mají ostříhati umění, a na zákon doptávají se z úst jeho, posel zajisté Hospodina zástupů jest.“ V tomto případě však kněží sami byli svými hříšnými cestami příčinou porušení lidu. Když však s nimi nyní bylo jednáno, „povolili, aby zapudili ženy své. A ti, kteří provinili, obětovali skopce ze stáda za vinu svou“. Všimněme si, že toto se praví jen o Jesuových příbuzných. Jména ostatních – kněží, Levitů, pěvců, vrátných aj. jsou prostě jen udána.

To nás vede ke druhé poznámce, že totiž nic neunikne Božímu oku. On všechny naše skutky váží a zaznamenává, aby byly jednoho dne zjeveny buď ke zvelebení Jeho milosti, nebo (myslíme-li i na neobrácené) jako příčina spravedlivého rozsudku. *„Všichni zajisté ukázati se musíme před soudnou stolicí Kristovou, aby přijal každý to, což skrze tělo působil, podle toho, jak práce či byla, buď v dobrém, nebo ve zlém.“* (2. Kor. 5,10)

A konečně budiž ukázáno, že Ezdráš, ač, jak víme z Nehemiáše (Neh. 8,1), nadále pracoval uprostřed lidu, se již neobjevuje jako přední osoba – jako vůdce. Zároveň s naší kapitolou končí jeho zvláštní úkol a on to rozeznává. K tomu je třeba velká milost. Použije-li si Pán některého ze svých služebníků k nějakému zvláštnímu veřejnému úkolu, může vzniknout pokušení k domněnce, že týž musí být i nadále na předním místě. Jestliže tomuto pokušení podlehně, působí zármutek sám sobě a nesnáze pro lid. Pán, který si dnes použije jednoho, může zítra poslat jiného; a požehnaný je ten služebník, který jako Ezdráš pozná, kdy jeho zvláštní poslání končí, a který jako Jan Křtitel je ochoten být něčím nebo ničím, bude-li tak jeho Pán oslaven.

